

กพร. เศรษฐกิจปริทรรศน์ (DPIM Economic Review)

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๐ ประจำเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕

	หน้า
สถานะเศรษฐกิจมหภาคเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕	๑
ข่าวสารเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน	
- ข่าวสารในประเทศ	๓
- ข่าวสารต่างประเทศ	๖
สถานการณ์แร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน	
- ราคาสินค้าแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานที่น่าสนใจ	๘
มุมมองทางเศรษฐศาสตร์: มาตรการจำกัดการส่งออกแร่ของอินโดนีเซีย: นัยต่ออุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย	๑๑
มุมมองการตลาด: Resource Curse	๑๔
สารน่ารู้	
- มรกต: อัญมณีสีเขียว	๑๖

กลุ่มวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ (วศ.)
สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (สย.)
โทร ๐๒ ๒๐๒ ๓๖๗๒-๓

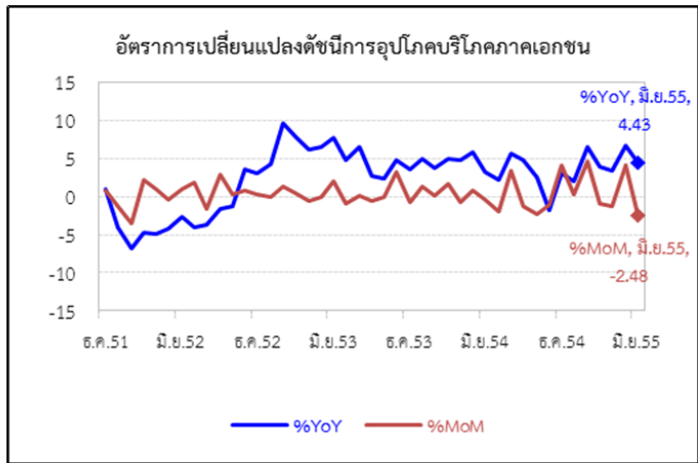
ความคิดเห็นที่ปรากฏใน กพร. เศรษฐกิจปริทรรศน์ เป็นความเห็นส่วนตัวของผู้เขียนแต่ละคน
มิได้สะท้อนถึงความเห็นของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) แต่อย่างใด

ภาวะเศรษฐกิจมหภาคเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕

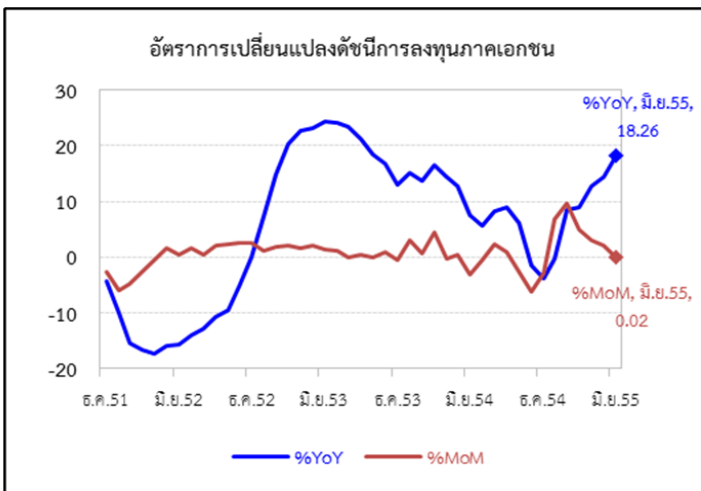
นายบุญญวัฒน์ ขุนอินทร์

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้รายงานเศรษฐกิจและการเงินเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ ว่าภาวะเศรษฐกิจในเดือนนี้ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง โดยอุปสงค์ภายในประเทศยังขยายตัวได้แต่ชะลอลง ส่วนภาคการผลิตและการส่งออกหดตัวเนื่องจากได้รับผลกระทบจากวิกฤตปัญหาหนี้ของกลุ่มประเทศยูโรอย่างชัดเจน สำหรับรายละเอียดของภาวะเศรษฐกิจมหภาคเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ มีดังนี้

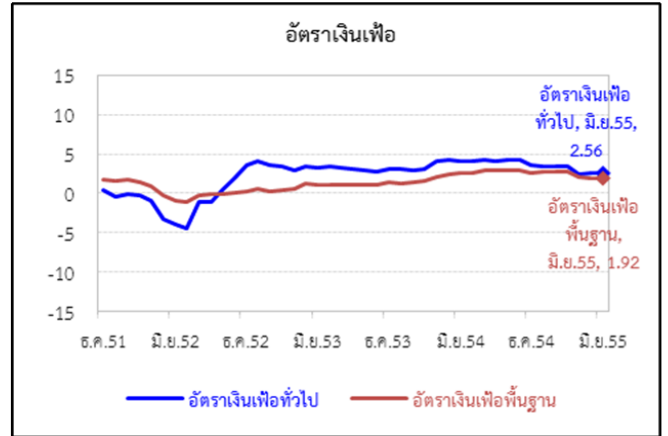
ดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ ๔.๔๓ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน แต่เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหดตัวร้อยละ ๒.๔๘

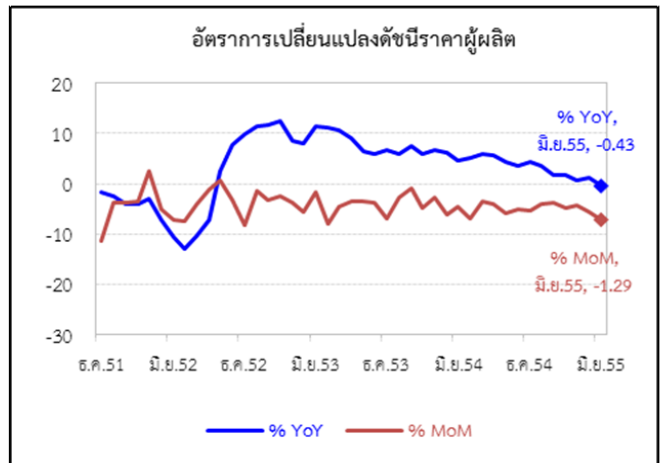
ดัชนีการลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ ๑๘.๒๖ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน และขยายตัวร้อยละ ๐.๐๒ เมื่อเทียบกับเดือนก่อน

อัตราเงินเฟ้อทั่วไป แรงตัวขึ้นเล็กน้อยมาอยู่ที่ร้อยละ ๒.๕๖ ทรงตัวใกล้เคียงกับเดือนก่อน เนื่องจากค่าไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นถูกชดเชยจากราคาอาหารสดที่ลดลง ขณะที่ อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน ชะลอลงเล็กน้อยมาอยู่ที่ร้อยละ ๑.๙๒

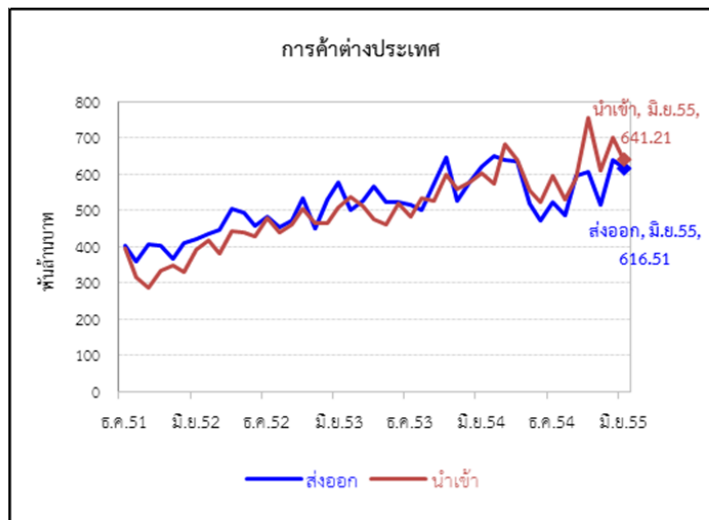
ดัชนีราคาผู้ผลิต หดตัวร้อยละ ๐.๔๓ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน และหดตัวร้อยละ ๑.๒๙ เมื่อเทียบกับเดือนก่อน โดยเป็นผลมาจากการลดลงของดัชนีราคาสินค้าในทุกหมวด ทั้งหมวดผลผลิตเกษตรกรรม หมวดผลิตภัณฑ์จากเหมืองและหมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

การส่งออก มีมูลค่า ๖๑๖,๕๐๖ ล้านบาท หดตัวร้อยละ ๐.๖๙ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน และหดตัวร้อยละ ๓.๘๔ เมื่อเทียบกับเดือนก่อน

การนำเข้า มีมูลค่า ๖๔๑,๒๐๕ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๖.๓๘ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน แต่เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหดตัวร้อยละ ๘.๗๙

ดุลการค้า ในเดือนนี้ขาดดุล ๒๔,๖๙๙ ล้านบาท ทำให้ดุลการค้าตั้งแต่เดือน ม.ค.-มิ.ย. ๒๕๕๕ ขาดดุลรวมทั้งสิ้น ๓๖๒,๖๐๒ ล้านบาท

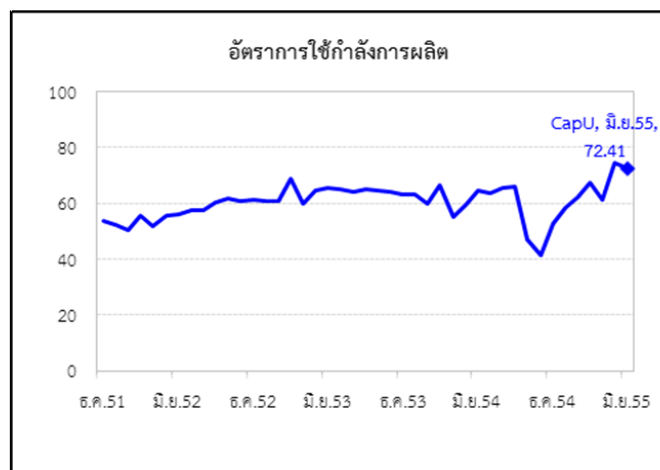
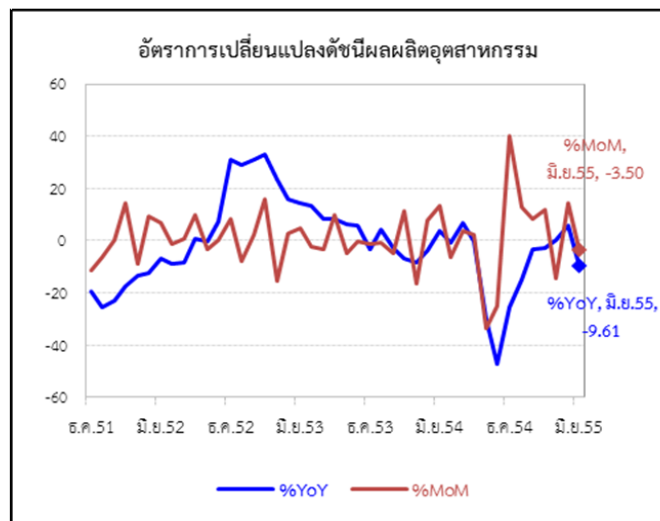

อัตราแลกเปลี่ยน เงินบาทแข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับเงินสกุลปอนด์ ยูโร ริงกิตมาเลเซีย ดอลลาร์สิงคโปร์ และรูเปียอินโดนีเซีย แต่เงินบาทอ่อนค่าลงเมื่อเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ เยน และดอลลาร์ฮ่องกง สำหรับ ดัชนีค่าเงินบาท ลดลงมาอยู่ที่ระดับ ๑๐๑.๑๓ สะท้อนถึงการอ่อนค่าของเงินบาทอย่างต่อเนื่องเป็นเดือนที่ ๓

สกุลเงิน	พ.ค. ๒๕๕๕	มิ.ย. ๒๕๕๕
ดอลลาร์สหรัฐฯ	๓๑.๓๔	๓๑.๖๖
ปอนด์	๔๙.๘๗	๔๙.๒๔
ยูโร	๔๐.๐๗	๓๙.๗๒
เยน (ต่อ ๑๐๐ เยน)	๓๙.๓๑	๓๙.๙๒
ดอลลาร์ฮ่องกง	๔.๐๔	๔.๐๘
ริงกิตมาเลเซีย	๑๐.๐๙๘	๙.๙๗
ดอลลาร์สิงคโปร์	๒๔.๘๑	๒๔.๗๗
รูเปีย (ต่อ ๑,๐๐๐ รูเปีย)	๓.๔๐	๓.๓๘
ดัชนีค่าเงินบาท	๑๐๑.๓๒	๑๐๑.๑๓

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้รายงานดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม หดตัวร้อยละ ๙.๖๑ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน และหดตัวร้อยละ ๓.๕ เมื่อเทียบกับเดือนก่อน เนื่องจากวิกฤตปัญหาหนี้ของกลุ่มประเทศยูโรส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกหดตัว เช่น การผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ หลอดอิเล็กทรอนิกส์และส่วนประกอบ ทำให้อัตราการใช้จ่ายกำลังการผลิต ลดลงจากร้อยละ ๗๔.๒๖ มาอยู่ที่ร้อยละ ๗๒.๔๑

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

๑. ธนาคารแห่งประเทศไทย
๒. สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์
๓. สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
๔. สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

ข่าวเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานในประเทศ

โดย นายจรินทร์ ชลไพศาล (jarin@dpm.go.th)

กรม. ให้ศึกษาหินน้ำมันแอมส์สอต เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมซีเมนต์และก่อสร้าง

นายภักดีหาญส์ หิมะทองคำ รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เปิดเผยว่า ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ มีมติเห็นสมควรยุติการศึกษาเพื่อพัฒนาแหล่งหินน้ำมันในอำเภอแอมส์สอต จังหวัดตาก เพื่อใช้ในการผลิตพลังงานไฟฟ้า การสกัดเป็นน้ำมันหิน รวมถึงใช้ในอุตสาหกรรมเคมีและการกลั่น ภายหลังจากศึกษาพบว่าแหล่งหินน้ำมันแอมส์สอตมีคุณภาพต่ำทำให้ไม่คุ้มค่าในเชิงพาณิชย์ที่จะนำไปใช้ในอุตสาหกรรมดังกล่าว

ในขณะเดียวกัน ครม. ได้มอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรม ดำเนินการตามแผนการศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งหินน้ำมันแอมส์สอตเป็นแหล่งพลังงานและวัตถุดิบในอุตสาหกรรม โดยกำหนดให้พื้นที่ ๑๐๔ ตารางกิโลเมตร ตามที่ ครม. มีมติ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ บริเวณบ้านห้วยกะโหลก อำเภอแอมส์สอต จังหวัดตาก เป็นเขตเพื่อการศึกษา สสำรวจ และผลักดันการใช้ประโยชน์ในภาคอุตสาหกรรม (โดยเฉพาะอุตสาหกรรมซีเมนต์และก่อสร้าง) ทั้งนี้ มีกำหนดระยะเวลาดำเนินงาน ๔ ปี นับจากวันที่ ครม. มีมติอนุมัติ

(ที่มา: www.ryt9.com วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

กรม. เห็นชอบร่าง MOU ความร่วมมือด้านแร่ไทย-โมซัมบิก

นายภักดีหาญส์ หิมะทองคำ รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เปิดเผยว่า ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ มีมติเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจร่วมกัน (MOU) เรื่อง ความร่วมมือด้านทรัพยากรแร่ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐโมซัมบิก ตามที่กระทรวงพาณิชย์ เสนอ โดยมีมติให้กระทรวงพาณิชย์สามารถเปลี่ยนแปลงถ้อยคำในส่วนที่ไม่กระทบต่อสาระสำคัญของ MOU ได้โดยไม่ต้องเสนอ ครม. พิจารณาอีก พร้อมทั้งมอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ลงนาม MOU ดังกล่าว

ร่าง MOU ดังกล่าวเป็นความร่วมมือด้านทรัพยากรแร่ในด้านต่างๆ เช่น การสำรวจแร่ การส่งเสริมการลงทุน การใช้ประโยชน์การค้า การสร้างมูลค่าเพิ่มทรัพยากรแร่ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ความช่วยเหลือทางเทคนิค การฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ และข้อมูลทางด้านเหมืองแร่ เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน ทั้งนี้ จะจัดตั้งคณะทำงานร่วมประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทั้งสองประเทศ เพื่อประสานและติดตามการดำเนินงานกิจกรรมภายใต้ MOU ฉบับนี้ โดยจะประชุมกันปีละ ๑ ครั้ง

(ที่มา: www.ryt9.com วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

ข่าวภูเขาทอง อำเภอสุคิรินแพร่ร้อนทองจากเขาโต๊ะไม้๊ะ

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า สถานการณ์ราคาทองคำในตลาดโลก ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทำให้ชาวบ้านตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส ใช้เวลาว่างหลังจากกรีดยางซึ่งเป็นอาชีพหลัก นำอุปกรณ์การร่อนทองแบบพื้นบ้านลงชุดร่อนหาทองคำบริเวณลำคลอง ภายในหมู่บ้านที่ไหลมาจากเขาโต๊ะไม้๊ะ ซึ่งเคยเป็นเหมืองแร่ทองคำในอดีต

ทั้งนี้ ผู้สื่อข่าวเปิดเผยว่า ทองคำที่ชาวบ้านร่อนได้จะมีความบริสุทธิ์ประมาณ ๙๓ - ๙๔ เปอร์เซ็นต์ โดยจะมีพ่อค้าภายในหมู่บ้านคอยรับซื้อที่ราคา ๑,๒๐๐ บาทต่อกรัม ซึ่งในแต่ละสัปดาห์จะมีชาวบ้านนำทองคำที่ร่อนได้มาขายไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ กรัม (ที่มา: www.posttoday.com วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

ศาลปกครองพิษณุโลกยกคำร้องคดีฟ้องเหมืองทองอัคราไม่ning

ศาลปกครองพิษณุโลกได้ตัดสินยกคำร้องคดีความที่มีนายพินิจ สารภูมิ กับพวก ๘๕ คน เป็นผู้ฟ้องคดี และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นผู้ถูกฟ้องที่ ๑ กับพวกรวม ๑๔ คน โดยมีบริษัท อัคราไม่ning จำกัด ซึ่งประกอบกิจการเหมืองแร่ทองคำที่ตำบลเขาเจ็ดยอด อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร เป็นผู้ถูกฟ้องที่ ๗ ทั้งนี้ นายพินิจกับพวกฟ้องร้องต่อศาลว่าได้รับความเดือดร้อนจากการทำเหมืองและการผลิตทองคำของบริษัท อัคราไม่ning จำกัด ซึ่งก่อให้เกิดฝุ่นควันและเสียงเกินมาตรฐาน และปล่อยน้ำเสียที่ปนเปื้อนสารเคมีอันตราย รวมทั้งขอให้ศาลระงับการก่อสร้างบ่อเก็บแร่ที่ ๒ ของบริษัท อัคราไม่ning จำกัด เนื่องจากทับเส้นทางสาธารณประโยชน์สายนาตาห้วย-อ่างหิน ที่ใช้สัญจร

ศาลเปิดเผยว่าภายหลังจากที่มีการไต่สวนอย่างครบถ้วนเป็นธรรมแล้วพิเคราะห์ได้ว่า แผนที่โครงการทำบ่อเก็บกากแร่แห่งที่ ๒ ทำถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิศวกรรม ดังนั้น ที่ผู้ฟ้องจะขอให้เปิดเส้นทางก็ไม่มีความเป็นเพราะเป็นเส้นทางที่ถูกปิดตายมา ๘ ปีแล้ว และสามารถให้เส้นทางอื่นได้ สำหรับเรื่องเสียงดังฝุ่นละอองมลพิษ สารตกค้างในดิน ศาลปกครองได้เทียบเคียงกับคำวินิจฉัยในคดีหมายเลขแดงที่ ๑๖๓/๒๕๕๕ ซึ่งนางสาวสีกัญญา ธีระชาติธำรง เป็นผู้ฟ้องและศาลปกครองพิษณุโลกพิพากษาให้ยกคำร้องไปแล้ว จึงมีคำสั่งให้ยกคำร้องที่ขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราว ทั้งนี้ การพิพากษาคดีนี้ให้เป็นที่สุด คู่กรณีไม่อาจอุทธรณ์คำสั่งได้

(ที่มา: www.ryt9.com วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

BANPU เลื่อนแผนการลงทุน-ปรับลดกำลังการผลิต

นายชินนิต ว่องกุศลกิจ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน) หรือ BANPU เปิดเผยว่า สถานการณ์ราคาก๊าซธรรมชาติที่มีความผันผวนทำให้บริษัทตัดสินใจเลื่อนการลงทุนจำนวน 500-600 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือร้อยละ 30 จากแผนการลงทุนปี 2555-2556 ออกไป และได้ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นเพื่อรักษาสถานะทางการเงินของกลุ่มให้แข็งแกร่ง รวมทั้งได้ปรับลดเป้าหมายการผลิตก๊าซของ บริษัท ในปี 2555 จาก 47 ล้านตัน เหลือ 44 ล้านตัน

ก่อนหน้านี้ BANPU คาดการณ์ว่า ราคาก๊าซธรรมชาติเฉลี่ยในปี 2555 จะอยู่ที่ 100-120 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตัน แต่ในขณะนี้ ราคาลดลงเหลือประมาณ 80 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตัน และคาดว่าราคาอาจจะอยู่ที่ประมาณ 80-85 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตัน ไปจนถึงไตรมาส 1 ปี 2556 ทั้งนี้ สาเหตุที่ทำให้ราคาก๊าซลดลงเนื่องจากสหรัฐอเมริกา มีการค้นพบแหล่งก๊าซทำให้โรงไฟฟ้าในสหรัฐฯ ใช้ก๊าซผลิตไฟฟ้ามากขึ้น จึงส่งออกก๊าซในสต็อกระยะสั้นออกมา 45 ล้านตัน ประกอบกับหลายประเทศมีการผลิตก๊าซเพิ่มมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม BANPU ยังเชื่อมั่นว่าก๊าซจะมีราคาที่ดีขึ้นในระยะยาว โดยคาดว่าในช่วงปี 2555-2560 จะมีความต้องการใช้ก๊าซเพิ่มขึ้นอีก 500 ล้านตัน จากที่ปัจจุบันโลกมีความต้องการประมาณ 800 ล้านตันต่อปี

(ที่มา: www.mcot.net วันที่ 24 กรกฎาคม 2555)

LANNA เดินหน้าลงทุนเหมืองถ่านหินอินโดนีเซียแห่งที่ 3

นายอนันต์ เล้าหระณู กรรมการบริหาร บริษัท ลานนา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) หรือ LANNA เปิดเผยว่า ถึงแม้ว่าราคาก๊าซในในตลาดโลกปรับตัวลดลง แต่บริษัทยังเดินหน้าที่จะลงทุนกิจการเหมืองแร่ถ่านหินในต่างประเทศต่อไป โดยปัจจุบันบริษัทอยู่ระหว่างการเจรจาซื้อเหมืองถ่านหินแห่งใหม่ที่เกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย ที่มีปริมาณสำรองอยู่ที่ประมาณ 100 ล้านตัน มูลค่าการลงทุนกว่า 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ที่คาดว่าจะสามารถสรุปได้ภายในปีนี้ ทั้งนี้ ในปัจจุบัน LANNA มีการลงทุนในเหมืองแร่ถ่านหินของอินโดนีเซีย 2 แห่ง คือ เหมือง SGP ซึ่งยังเหลืออายุสัมปทาน 46 ปี และเหมือง LHI ซึ่งเหลืออายุสัมปทานอีก 14 ปี

สำหรับกระแสข่าวที่อินโดนีเซียเตรียมออกกฎหมายเพื่อปรับลดสัดส่วนการถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติให้เหลือไม่เกินร้อยละ 49 บริษัทเห็นว่าเรื่องนี้ยังไม่มีความชัดเจนและยังไม่ได้บังคับใช้อย่างเป็นทางการ นอกจากนี้เชื่อว่ากฎหมายดังกล่าวจะไม่ส่งผลย้อนหลังสำหรับสัมปทานที่ดำเนินการอยู่แล้ว เนื่องจากเหมืองถ่านหินที่บริษัทถือหุ้นเป็นเหมืองถ่านหินที่มีสัญญาแบบ Coal Contract Work (CoW) ซึ่งจะได้รับความคุ้มครองจากการเรียกเก็บภาษีอื่น

สำหรับเป้าหมายการขายในปี LANNA ยังคงตั้งเป้าไว้ที่ 7 ล้านตัน สูงกว่าปีก่อนที่มียอดขาย 5.13 ล้านตัน ขณะที่รายได้ปี

2555 เชื่อว่าจะไม่ต่ำกว่าปีก่อนอย่างแน่นอน โดยในปี 2554 บริษัทมีกำไร 1,043 ล้านบาท โดยในปีหน้าตั้งงบลงทุนที่ 15-16 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับขยายกำลังการผลิตเหมือง SGP เป็น 3.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 2.5 ล้านตันในปัจจุบัน

(ที่มา: www.thanonline.com วันที่ 27 กรกฎาคม 2555)

AGE รับราคาก๊าซถ่านหินลดลงอาจทำให้ยอดขายปี 55 พลาดเป้า

นายพนม วรรณสถาพร กรรมการผู้จัดการ บริษัท เอเชีย กรีน เอนเนจี้ จำกัด (มหาชน) หรือ AGE เปิดเผยว่า ยอดขายในปี 2555 มีโอกาสต่ำกว่าเป้าหมายที่คาดว่าจะทำได้ราว 7 พันล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับปีก่อน เนื่องจากในช่วงครึ่งปีแรกราคาก๊าซถ่านหินปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลมาจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน โดยในปัจจุบันบริษัทมีลูกค้าในจีนกว่า 20 ราย สำหรับยอดขายถ่านหินในประเทศยังทรงตัว

อย่างไรก็ตาม AGE คาดว่ายอดขายช่วงครึ่งปีหลังจะปรับตัวสูงขึ้นกว่าครึ่งปีแรก โดยเชื่อว่าราคาก๊าซถ่านหินได้ผ่านจุดต่ำสุดไปแล้ว ประกอบกับเหมืองถ่านหินในอินโดนีเซียกำลังประสบปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนรวมทั้งการเข้าสู่ช่วงถือศีลอดตามหลักศาสนาอิสลามน่าจะส่งผลให้ปริมาณผลผลิตถ่านหินของอินโดนีเซียลดลง และส่งผลให้ราคาก๊าซถ่านหินในตลาดโลกปรับตัวเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ นายพนมเปิดเผยว่า บริษัทยังคงเดินหน้าเจรจาซื้อเหมืองถ่านหินแห่งใหม่ในประเทศอินโดนีเซีย และยังคงอยู่ระหว่างศึกษาซื้อเหมืองถ่านหินในแอฟริกาได้ด้วย เนื่องจากเป็นถ่านหินที่มีคุณภาพสูงตรงกับความต้องการของลูกค้าในอินเดีย

(ที่มา: www.nationmultimedia.com วันที่ 14 กรกฎาคม 2555)

SCG เตรียมทุ่มการลงทุนในอาเซียน รองรับ AEC

นายกานต์ ตระกูลฮุน ประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มบริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) หรือ SCG เปิดเผยว่า บริษัทจะขยายการลงทุนในภูมิภาคอาเซียนมากกว่าครึ่งหนึ่งของงบประมาณการลงทุนที่ตั้งไว้ประมาณ 200,000 ล้านบาท

นายกานต์ เปิดเผยว่า ในปัจจุบัน SCG มีการลงทุนในอาเซียนแทบทุกประเทศยกเว้นบรูไน โดยมีการลงทุนในอินโดนีเซียประมาณ 470 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เวียดนาม 350 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ปัจจุบันเมียนมาร์เป็นประเทศที่ SCG ให้ความสนใจในการลงทุนเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากอยู่ระหว่างการพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานทำให้มีความต้องการซื้อสินค้าประเภทปูนซิเมนต์และวัสดุก่อสร้างจำนวนมาก ทั้งนี้ SCG คาดว่าภายในปีนี้จะเริ่มก่อสร้างโรงงานผลิตปูนซิเมนต์ในเมียนมาร์กำลังการผลิต 5,000 ตันต่อวัน

(ที่มา: www.bangkokpost.com วันที่ 4 กรกฎาคม 2555)

SCG เผยกำไรไตรมาส ๒ ปี ๒๕๕๕ ลดลงร้อยละ ๔๓ แต่ผลประกอบการกลุ่มธุรกิจซีเมนต์-ผลิตภัณฑ์ก่อสร้างปรับตัวดีขึ้น

กลุ่มบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) หรือ SCG เปิดเผยผลประกอบการไตรมาส ๒ ปี ๒๕๕๕ ว่า มีกำไร ๔,๒๘๐ ล้านบาท ลดลงร้อยละ ๔๓ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน แต่ผลประกอบการกลุ่มธุรกิจปูนซีเมนต์และผลิตภัณฑ์ก่อสร้างปรับตัวดีขึ้น

สำหรับ เอสซีจี ซีเมนต์ ในช่วงไตรมาส ๒ ปี ๒๕๕๕ มียอดขายปูนซีเมนต์ในประเทศ ๗.๓ ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เป็นผลจากปริมาณความต้องการที่เพิ่มขึ้นของภาคธุรกิจการค้าและที่อยู่อาศัยโดยเฉพาะในเขตต่างจังหวัด ในขณะที่ปริมาณการส่งออกปูนซีเมนต์ ๑.๔ ล้านตัน ลดลงร้อยละ ๒๘ จากไตรมาสก่อน ทั้งนี้ ราคาส่งออกเฉลี่ยอยู่ที่ ๑,๘๐๐ บาทต่อตัน ในขณะที่ราคาส่งออกเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ ๕๐.๖ ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเนื่องจากต้นทุนค่าขนส่งที่สูงขึ้น

สำหรับ เอสซีจี ผลิตภัณฑ์ก่อสร้าง ในช่วงไตรมาส ๒ ปี ๒๕๕๕ มีรายได้จากการขายเท่ากับ ๑๐,๖๖๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากแรงผลักดันของตลาดในประเทศที่เติบโตขึ้น โดยเฉพาะสินค้าไฟเบอร์ซีเมนต์และกระเบื้องเซรามิก รวมทั้งเป็นผลมาจากการเข้าซื้อบริษัท Mariwasa-Siam Ceramics ประเทศฟิลิปปินส์ และนำผลการดำเนินงานมาจัดหางบการเงินรวม (ที่มา: www.ryt9.com วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

SCCC คาดความต้องการใช้ปูนซีเมนต์ในประเทศปี ๒๕๕๕ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖

นาย Philippe Arto ประธานคณะผู้บริหารบริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน) หรือ SCCC ผู้ผลิตปูนซีเมนต์รายใหญ่อันดับ ๒ ของไทย เปิดเผยว่าตลาดปูนซีเมนต์ของไทยในช่วงครึ่งปีแรกของปี ๒๕๕๕ ขยายตัวประมาณร้อยละ ๖-๘ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการลงทุนของภาคเอกชน บริษัทจึงปรับเพิ่มการคาดการณ์ตลาดปูนซีเมนต์ทั้งปี ๒๕๕๕ จากร้อยละ ๕ เป็นร้อยละ ๖

นางจันทนา สุขุมานนท์ รองประธานบริหารฝ่ายการตลาดและการขายของบริษัท SCCC เปิดเผยว่า ในปัจจุบันการลงทุนโครงการก่อสร้างเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำค่อนข้างล่าช้า จึงมีความเห็นว่ารัฐควรเร่งลงทุนโครงการดังกล่าวเพื่อช่วยฟื้นฟูความเชื่อมั่นของภาคเอกชน ทั้งนี้ การลงทุนดังกล่าวจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะกระตุ้นความต้องการใช้ปูนซีเมนต์ในประเทศในช่วงครึ่งปีหลัง (ที่มา: www.bangkokpost.com วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ ๕ เดือนแรกของปี ๒๕๕๕ ลดลงร้อยละ ๑๗ สมาคมเสนาอรัญช่วยเรื่องภาษีวัตถุดิบ

นายสมชาย พรจินดารักษ์ นายกสมาคมผู้ค้าอัญมณีไทยและเครื่องประดับ เปิดเผยว่า มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยในช่วง ๕ เดือนแรกของปี ๒๕๕๕ ลดลงร้อยละ ๑๗ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งมีสาเหตุสำคัญมาจากปัญหาทางเศรษฐกิจของสหรัฐและสหภาพยุโรปซึ่งเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญ แต่เชื่อว่าการส่งออกจะฟื้นตัวในช่วงครึ่งปีหลังซึ่งเป็นไปตามปัจจัยฤดูกาล จึงคาดการณ์ว่ายอดส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยในปี ๒๕๕๕ จะลดลงจากปีก่อนไม่มากนัก

นายสมชาย เปิดเผยว่า อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจไทยค่อนข้างมาก โดยมีการจ้างงานในอุตสาหกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำรวมทั้งสิ้นประมาณ ๑.๑๗ ล้านคน ซึ่งประเทศไทยยังสามารถพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับได้อีกเนื่องจากไทยมีแรงงานมีทักษะมีขีดความสามารถในการออกแบบรวมทั้งได้รับการยอมรับในระดับสากล แต่ปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ คือ ระบบภาษี โดยนายสมชายมีความเห็นว่าหากต้องการที่จะเป็นศูนย์กลางการค้าอัญมณีและเครื่องประดับในภูมิภาค ประเทศไทยต้องยกเลิกระบบภาษีที่เป็นอุปสรรคทางการค้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษีวัตถุดิบอัญมณีและเครื่องประดับ

นายสมชาย ชี้ให้เห็นว่า หลายประเทศพยายามลดหรือยกเลิกการเก็บภาษีวัตถุดิบอัญมณีและเครื่องประดับ โดยประเทศจีนและอินเดียเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเพียงร้อยละ ๔ ในขณะที่มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย ได้ยกเลิกการเก็บภาษีสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับแล้ว

(ที่มา: www.bangkokpost.com วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

กรม. อนุมัติยกเว้นภาษี หุนไทยเป็นศูนย์กลางการค้าอัญมณีโลก

น.ส.ศันสนีย์ นาคพงศ์ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เปิดเผยว่า ในการประชุมคณะรัฐมนตรี (กรม.) สัญจรที่จังหวัดสุรินทร์เมื่อวันที่ ๒๙-๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ กรม. มีมติเห็นชอบมาตรการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) และยกเว้นการเก็บภาษีเงินได้จากการขายอัญมณี เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้าและผลิตภัณฑ์อัญมณีโลก มีผลบังคับใช้ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ เพื่อให้บุคคลธรรมดาเข้าอัญมณี ๙ ชนิด ประกอบด้วย พลอย หับทิม มรกต บุษราคัม โกเมน โอปอล นิล เพทาย หยก และอัญมณีลักษณะเดียวกันที่ยังไม่เจียรไน แต่ไม่รวมถึง เพชรไข่มุก หรืออัญมณีเทียมที่สร้างขึ้นใหม่

(ที่มา: www.mcot.net วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

ข่าวเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานต่างประเทศ โดย นางสาวรภัทร์ เกื้ออนเมฆ

บริษัท B2Gold เพิ่มผลผลิตทองคำ

ในปี ๒๕๕๕ บริษัท B2Gold คาดว่าจะผลิตทองคำประมาณ ๑๕๐,๐๐๐-๑๖๐,๐๐๐ ออนซ์ และจะเพิ่มผลผลิตทองคำเป็น ๑๘๕,๐๐๐ ออนซ์ในปี ๒๕๕๖ และเพิ่มขึ้นเป็น ๒๐๐,๐๐๐ ออนซ์ในปี ๒๕๕๗ โดยบริษัทมีเหมืองทองคำจำนวน ๒ แห่งในประเทศนิการากัว

(ที่มา : www.reuters.com วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

บริษัท Eldorado ลดการผลิตทองคำ

บริษัท Eldorado ของแคนาดา เป็นหนึ่งในผู้ผลิตทองคำที่มีต้นทุนต่ำ ซึ่งมีการดำเนินธุรกิจในหลายประเทศ อาทิเช่น จีน บราซิล ตุรกี โรมาเนีย และกรีซ คาดว่าในปี ๒๕๕๕ จะลดการผลิตทองคำลงประมาณร้อยละ ๑๐-๑๕ อยู่ที่ระดับ ๖๖๐,๐๐๐ ออนซ์ ต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ก่อนหน้านี้ประมาณ ๗๓๐,๐๐๐-๗๗๕,๐๐๐ ออนซ์ และในปี ๒๕๕๔ บริษัทยังวางแผนเพิ่มผลผลิตทองคำมากกว่า ๒ เท่า อยู่ที่ระดับ ๑.๗ ล้านออนซ์

(ที่มา : www.reuters.com วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

บริษัท Goldcorp คาดว่าผลผลิตลดลง

บริษัท Goldcorp ของแคนาดา ซึ่งเป็นผู้ผลิตทองคำรายใหญ่เป็นอันดับสองของแคนาดา คาดว่าในปี ๒๕๕๕ ผลผลิตทองคำจะลดลงอยู่ระหว่าง ๒.๓๕-๒.๔๕ ล้านออนซ์ ต่ำกว่าที่ได้คาดการณ์ไว้ที่ระดับ ๒.๖ ล้านออนซ์ เนื่องจากประสบปัญหาที่เหมือง Red Lake ในรัฐ Ontario แคนาดา และเหมือง Penasquito ในเม็กซิโก

(ที่มา : www.reuters.com วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

บริษัท AuRico ลดการผลิตทองคำ

ในปี ๒๕๕๕ บริษัท AuRico ของแคนาดา ลดการผลิตทองคำที่เหมือง Ocampo ในเม็กซิโก ลงอยู่ที่ระดับ ๑๕๕,๐๐๐-๑๗๐,๐๐๐ ออนซ์ จากที่คาดการณ์ไว้ ๑๘๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ ออนซ์ ผลจากการลดปริมาณการผลิตในครั้งนี้ ส่งผลให้ผลผลิตทองคำทั้งหมดของบริษัท ลดลงอยู่ที่ระดับประมาณ ๒๙๘,๐๐๐-๓๓๓,๐๐๐ ออนซ์

(ที่มา : www.reuters.com วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

คาซัคสถาน วางแผนสร้างโรงสกัดทองคำ

คาซัคสถาน เป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดในเอเชียกลาง (Central Asia) วางแผนสร้างโรงสกัดทองคำเป็นแห่งที่ ๓ ที่กรุงอัสตานา (Astana) ซึ่งมีกำลังการผลิตทองคำ ๒๕ ตันต่อปี ในปัจจุบันคาซัคสถานมีโรงสกัดทองคำจำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ โรงสกัดทองคำ Kazzinc เป็นของบริษัท Glencore ผลิตทองคำตามมาตรฐานสากล และโรงสกัดทองคำ Kazakhmys ผลิตทองคำตามมาตรฐานในประเทศ นอกจากนี้ ในปี ๒๕๕๘ คาซัคสถานยังวางแผนเพิ่มผลผลิตทองคำเป็น ๗๐ ตัน

(ที่มา : www.reuters.com วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

บริษัท Eramet SA เพิ่มผลผลิตนิกเกิล

บริษัท Eramet SA ของฝรั่งเศส ซึ่งเป็นผู้ผลิตนิกเกิลรายใหญ่เป็นอันดับหกของโลก วางแผนเพิ่มผลผลิตนิกเกิลที่ประเทศนิวแคลิโดเนีย (New Caledonia) จาก ๕๘,๐๐๐ ตัน ในปี ๒๕๕๕ เป็น ๖๐,๐๐๐ ตัน ในอีก ๑-๒ ปี และคาดว่าจะเพิ่มเป็น ๖๕,๐๐๐ ตัน ในปี ๒๕๕๘ หลังจากมีการวางแผนเพิ่มการลงทุนในระยะที่ ๒ ในปี ๒๕๕๖ นอกจากนี้บริษัทยังเป็นเจ้าของเหมือง Weda Bay Nickel ในอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นการร่วมลงทุนกับบริษัท Mitsubishi Corporation บริษัท Antam และบริษัท Pamco

(ที่มา : www.reuters.com วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

ผลผลิตนิกเกิลของรัสเซียลดลง

บริษัท Norilsk Nickel ซึ่งเป็นผู้ผลิตนิกเกิลและพลาตาเดียมรายใหญ่ที่สุดของโลก ในช่วงไตรมาส ๒ ของปี ๒๕๕๕ ผลผลิตนิกเกิลลดลงอยู่ที่ระดับ ๖๙,๖๓๙ ตัน ในขณะที่ผลผลิตแพลทินัม พลาตาเดียม และทองแดงกลับเพิ่มขึ้น อยู่ที่ระดับ ๑๘๖,๐๐๐ ออนซ์ ๗๒๙,๐๐๐ ออนซ์ และ ๘๙,๗๘๖ ตัน ตามลำดับ

(ที่มา : www.reuters.com วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

บริษัท North American Palladium เลื่อนการผลิตพลาตาเดียม

บริษัท North American Palladium ของแคนาดา วางแผนเลื่อนการผลิตพลาตาเดียมในเชิงการค้าที่เหมือง Veza ในรัฐควิเบก แคนาดา ออกไปก่อน หลังจากที่วางแผนไว้ว่าจะเริ่มผลิตในช่วงไตรมาสที่สองของปีนี้ นอกจากนี้ในปี ๒๕๕๕ บริษัทคาดว่าจะผลิตพลาตาเดียมประมาณ ๑๕๐,๐๐๐-๑๖๐,๐๐๐ ออนซ์

(ที่มา : www.reuters.com วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

บริษัท Southern Copper มีรายรับลดลง

รายรับของบริษัท Southern Copper ของเปรู ซึ่งเป็นผู้ผลิตทองแดงชั้นนำของโลกในช่วงไตรมาส ๒ ของปี ๒๕๕๕ ลดลงร้อยละ ๗.๙ อยู่ที่ระดับ ๑.๖๖ พันล้านเหรียญสหรัฐ เนื่องจากราคาทองแดงลดลง ในขณะที่ผลผลิตกลับเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ อยู่ที่ระดับ ๑๖๐,๕๙๕ ตัน เนื่องจากผลผลิตที่เพิ่มขึ้นจากเหมือง Cuajone ในเปรู และเหมือง La Caridad ในเม็กซิโก นอกจากนี้บริษัทคาดว่าตลาดทองแดงยังคงเติบโตไปในทิศทางที่ดี เนื่องจากความต้องการที่เพิ่มขึ้นในจีน

(ที่มา : www.reuters.com วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

ผลผลิตทองแดงของชิลีเพิ่มขึ้น

คาดว่าผลผลิตจากเหมือง Collahuasi ของชิลี ซึ่งเป็นเหมืองทองแดงที่ใหญ่เป็นอันดับสามของโลกในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๕๕ จะเพิ่มขึ้นจากช่วงครึ่งแรกของปี แต่ผลผลิตทั้งปี ๒๕๕๕ จะต่ำกว่าปี ๒๕๕๔ โดยเหมืองแห่งนี้ ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของชิลี ผลิตทองแดงคิดเป็นร้อยละ ๓ ของผลผลิตทองแดงทั้งหมดของโลก มีบริษัท Anglo American และบริษัท Xstrata เป็นเจ้าของ

(ที่มา : www.reuters.com วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

บริษัท Jiangxi Copper วางแผนเพิ่มผลผลิต

บริษัท Jiangxi Copper ผู้ผลิตทองแดงชั้นนำของจีน วางแผนลงทุนราว ๑.๒๕ พันล้านเหรียญสหรัฐสร้างโรงถลุงในมณฑลเจ้อเจียง (Zhejiang) ซึ่งมีกำลังการผลิตทองแดง ๒๐๐,๐๐๐ ตันต่อปี นอกจากนี้ในเดือนสิงหาคมหรือเดือนกันยายนปี นี้ บริษัทฯยังวางแผนเปิดโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ทองแดงกึ่งสำเร็จรูป ในมณฑลกวางตุ้ง (Guangdong) รวมทั้งยังได้ร่วมลงทุนกับบริษัท Yantai Penghui Copper Industry เตรียมสร้างโรงถลุงทองแดงในมณฑลซานตง (Shandong) มีกำลังการผลิต ๓๐๐,๐๐๐ ตันต่อปี

(ที่มา : www.reuters.com วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

บริษัท Vale ขายกิจการเฟอร์โรแมงกานีส

บริษัท Vale ของบราซิล ซึ่งเป็นบริษัทเหมืองแร่รายใหญ่เป็นอันดับสองของโลก ขายกิจการเฟอร์โรแมงกานีส จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ Vale Manganese France SAS ในฝรั่งเศส และ Vale Manganese Norway AS ในนอร์เวย์ ให้กับบริษัท Glencore International Plc มูลค่า ๑๖๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อนำไปลงทุนในธุรกิจหลักของบริษัท ได้แก่ เหล็ก ถ่านหิน และนิกเกิล

(ที่มา : www.reuters.com วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

ผลผลิตของบริษัท Gem Diamonds เพิ่มขึ้น

ในช่วงไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๕ ผลผลิตเพชรของบริษัท Gem Diamonds ของอังกฤษ ซึ่งเป็นบริษัทชั้นนำในการผลิตเพชรของโลกเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของผลผลิตที่เหมือง Ellendale ในออสเตรเลีย โดยเหมืองแห่งนี้ผลิตเพชรสีเหลือง (yellow diamonds) คิดเป็นร้อยละประมาณ ๕๐ ของผลผลิตโลก โดยบริษัทเป็นเจ้าของเหมือง ๒ แห่ง ได้แก่ เหมือง Letseng ในเลโซโท (Lesotho) และเหมือง Ellendale ในออสเตรเลีย

(ที่มา : www.reuters.com วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

บริษัท Alufer Mining ลงทุนในสาธารณรัฐกินี

บริษัท Alufer Mining ของอังกฤษ ลงทุนราว ๔๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐเพื่อพัฒนาโครงการเหมืองแร่บอกไซต์ Bel Air ในสาธารณรัฐกินี โดยบริษัทได้รับอนุญาตสำรวจในบริเวณ Boffa Labe และ Kindia ซึ่งมีศักยภาพที่จะพัฒนาได้ คาดว่าบริเวณเหล่านี้มีปริมาณสำรองแร่บอกไซต์รวมกันมากกว่า ๓ พันล้านตัน นอกจากนี้บริษัทยังวางแผนลงทุนทำเหมืองในปี ๒๕๕๗ มีกำลังการผลิตแร่บอกไซต์ ๑๐ ล้านตันต่อปี

(ที่มา : www.reuters.com วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

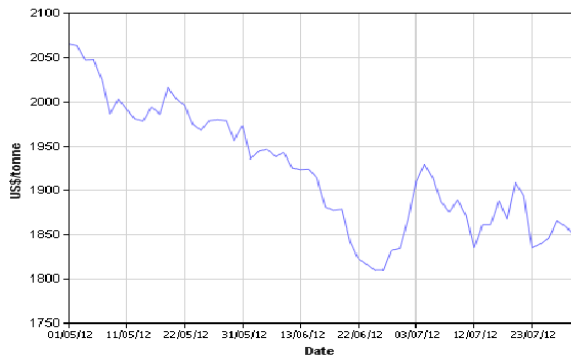

ราคาสินค้าแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานที่น่าสนใจ

โดย นายจรินทร์ ชลไพศาล (jarin@dpm.go.th)

Non-ferrous metals

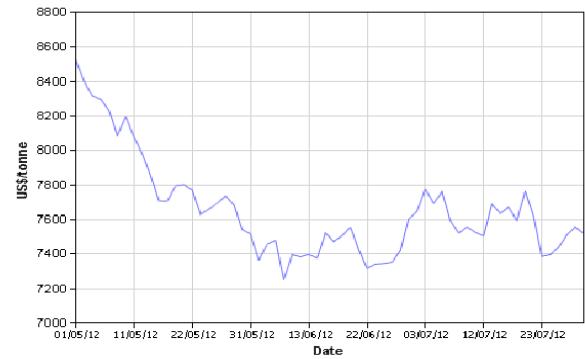
ราคาอะลูมิเนียม เดือน พ.ค. ๕๕ - ก.ค. ๕๕

ที่มา: <http://www.lme.com>

หมายเหตุ: Primary aluminum (Ingots, T-bars, Sows) with impurities no greater than in the registered designation P๑๐๒๐A in the North American and International Registration Record entitled

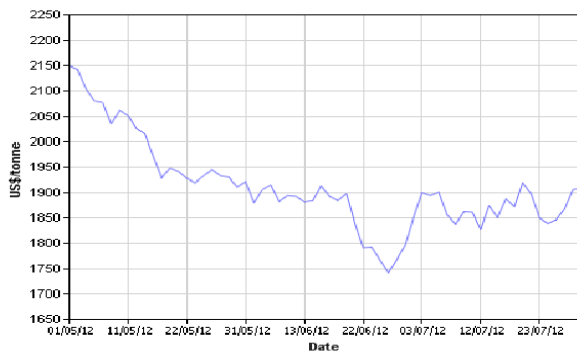
ราคาโลหะทองแดง เดือน พ.ค. ๕๕ - ก.ค. ๕๕

ที่มา: <http://www.lme.com>

หมายเหตุ: Grade A Copper Cathodes conforming to BS EN ๑๙๗๘:๑๙๙๘ (Cu-CATH-๑)

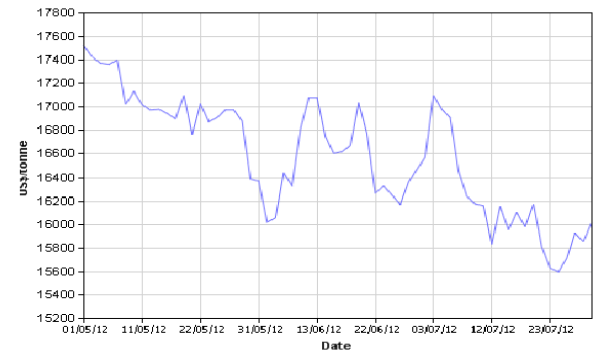
ราคาโลหะตะกั่ว เดือน พ.ค. ๕๕ - ก.ค. ๕๕

ที่มา: <http://www.lme.com>

หมายเหตุ: Lead Ingots of ๙๙.๙๗% purity (minimum) conforming to BS EN ๑๒๖๕:๙:๑๙๙๙

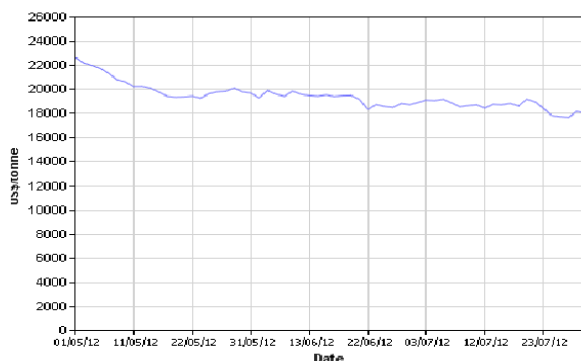
ราคาโลหะนิกเกิล เดือน พ.ค. ๕๕ - ก.ค. ๕๕

ที่มา: <http://www.lme.com>

หมายเหตุ: Nickel (Full Plate Cathode, Cut Cathodes, Pellets, Briquettes) of ๙๙.๘๐% purity (minimum) conforming to BS EN ๑๒๐๐๘

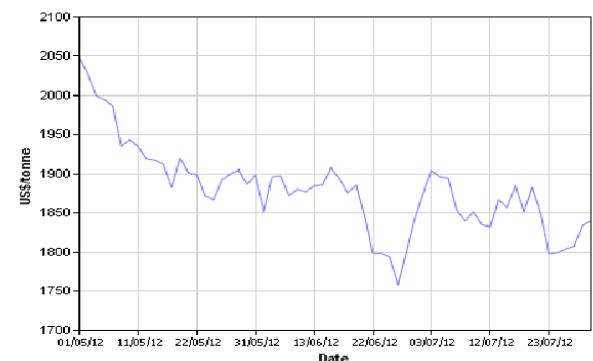
ราคาโลหะดีบุก เดือน พ.ค. ๕๕ - ก.ค. ๕๕

ที่มา: <http://www.lme.com>

หมายเหตุ: Tin Ingots of ๙๙.๘๕% purity (minimum) conforming to BS EN ๑๑๐:๑๙๙๖

ราคาโลหะสังกะสี เดือน พ.ค. ๕๕ - ก.ค. ๕๕

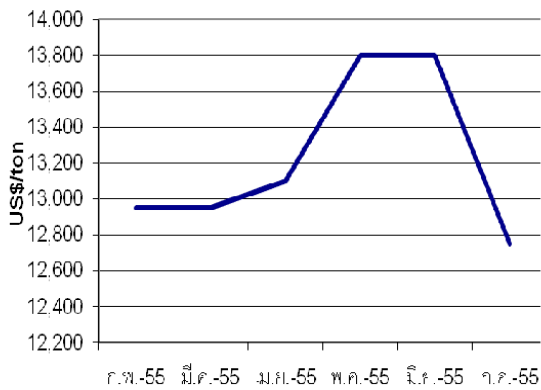

ที่มา: <http://www.lme.com>

หมายเหตุ: Zinc Ingots of ๙๙.๙๕% purity (minimum) conforming to BS EN ๑๑๗๙:๒๐๐๓

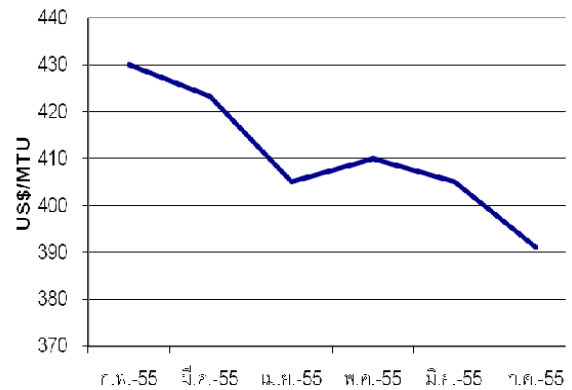
Minor Metals

ราคาพลวง เดือน ก.พ. ๕๕ - ก.ค. ๕๕

ที่มา: www.mineralprices.com

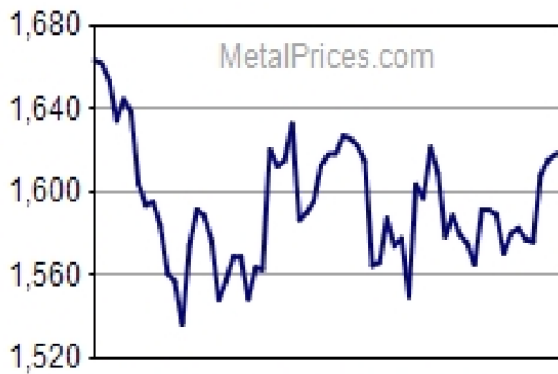
ราคาสังกะสี เดือน ก.พ. ๕๕ - ก.ค. ๕๕

ที่มา: www.mineralprices.com

Precious Metals

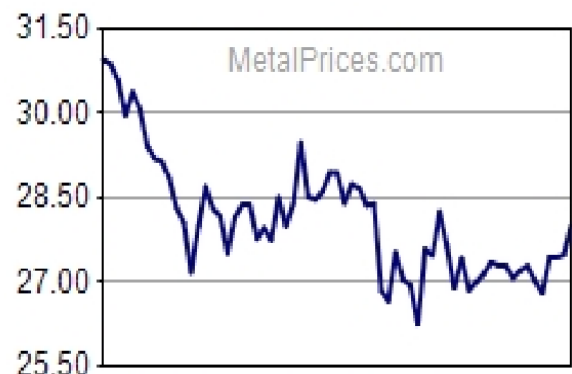
ราคาทองคำ เดือน พ.ค. ๕๕ - ก.ค. ๕๕

ที่มา: www.metalprices.com

Note: COMEX Spot Price (\$/Troy oz)

ราคาเงิน เดือน พ.ค. ๕๕ - ก.ค. ๕๕

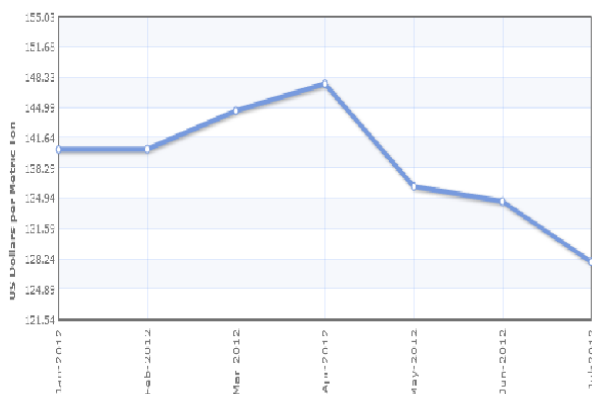

ที่มา: www.metalprices.com

Note: COMEX Spot Price (\$/Troy oz)

Steel

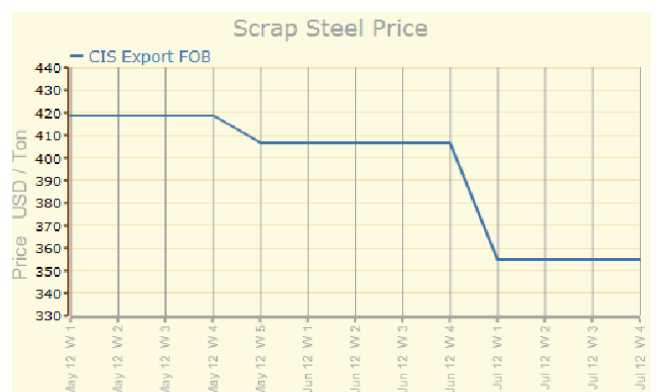
ราคาแร่เหล็ก เดือน ม.ค. ๕๕ - ก.ค. ๕๕

ที่มา: <http://www.indexmundi.com>

Note: China import Iron Ore Fines ๖๒% FE spot (CFR Tianjin port)

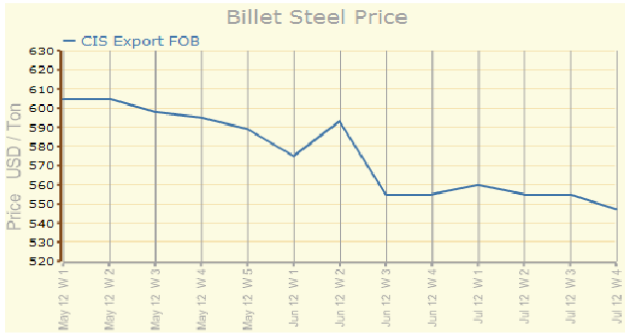
ราคาเศษเหล็ก เดือน พ.ค. ๕๕ - ก.ค. ๕๕

ที่มา: www.thaimetaltrade.com

หมายเหตุ: ราคาส่งออกของกลุ่ม CIS ได้แก่ รัสเซีย ยูเครน อาร์เมเนีย อาเซอร์ไบจาน จอร์เจีย คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน มอลโดวาทาจิกิสถาน เติร์กเมนิสถาน และอุซเบกิสถาน

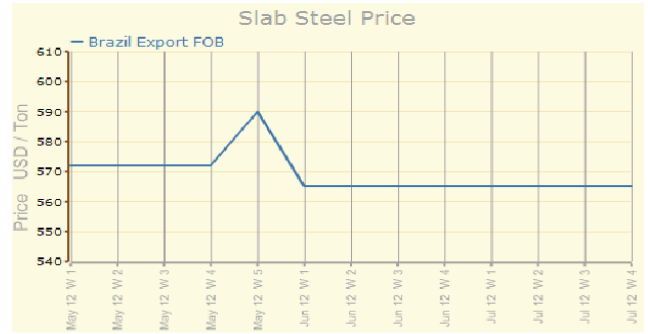
ราคาเหล็กแท่งกลม เดือน พ.ค. ๕๕ – ก.ค. ๕๕

ที่มา: www.thaimetaltrade.com

หมายเหตุ: ราคาส่งออกของกลุ่ม CIS ได้แก่ รัสเซีย ยูเครน อาร์เมเนีย อาเซอร์ไบจาน จอร์เจีย คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน มอลโดวาทาจิกิสถาน เติร์กเมนิสถาน และอุซเบกิสถาน

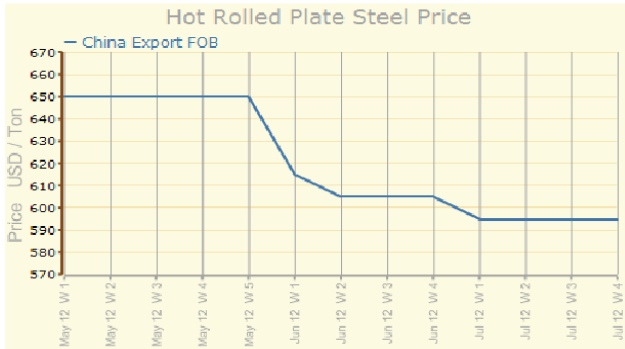
ราคาเหล็กแท่งแบน เดือน พ.ค. ๕๕ – ก.ค. ๕๕

ที่มา: www.thaimetaltrade.com

หมายเหตุ: ราคาส่งออกของประเทศไทย

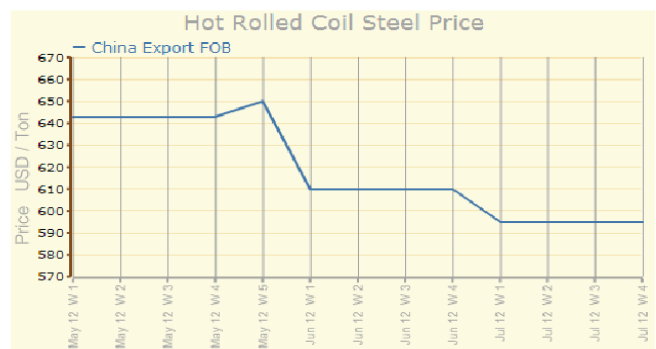
ราคาเหล็กแผ่นรีดร้อน เดือน พ.ค. ๕๕ – ก.ค. ๕๕

ที่มา: www.thaimetaltrade.com

หมายเหตุ: ราคาส่งออกของประเทศไทย

ราคาเหล็กแผ่นรีดร้อนชนิดม้วน เดือน พ.ค. ๕๕ – ก.ค. ๕๕

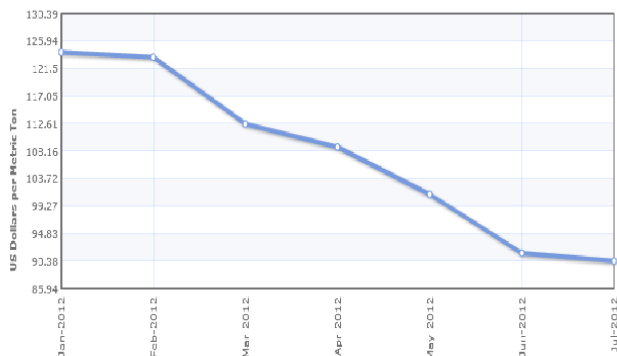

ที่มา: www.thaimetaltrade.com

หมายเหตุ: ราคาส่งออกของประเทศไทย

Others

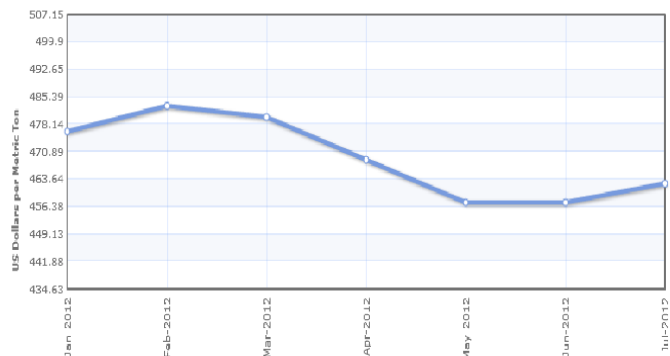
ราคาก๊าซร้อน เดือน ม.ค. ๕๕ – ก.ค. ๕๕

ที่มา: <http://www.indexmundi.com>

Note: ๑๒,๐๐๐ btu/pound, <๑% sulfur, ๑๔% ash, FOB Newcastle/Port Kembla

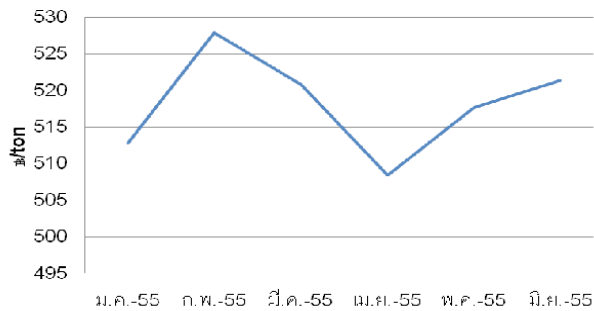
ราคาไฟฟ้สเซียมคลอไรด์ เดือน ม.ค. ๕๕ – ก.ค. ๕๕

ที่มา: <http://www.indexmundi.com>

Note: standard grade, spot, f.o.b. Vancouver

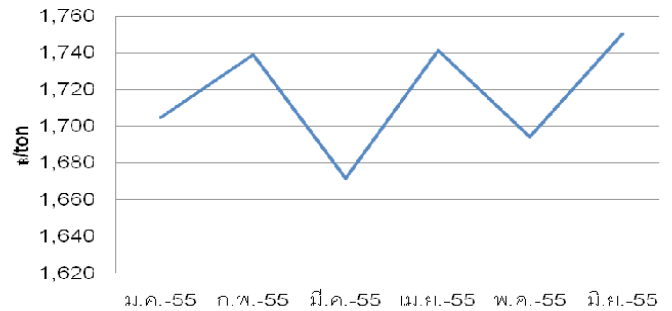
ราคาแร่ยิปซัม เดือน ม.ค. ๕๕ – มิ.ย. ๕๕

ที่มา: <http://www.gtis.com>

Note: Thailand export price HS ๒๕๒๐.๑๐๐๐.๐๐๑

ราคาพอร์ตแลนด์ซีเมนต์ เดือน ม.ค. ๕๕ – มิ.ย. ๕๕

ที่มา: <http://www.gtis.com>

Note: Thailand export price HS ๒๕๒๓๒๙, Portland Cement (Except White Portland Cement)

มุมมองทางเศรษฐศาสตร์

มาตรการจำกัดการส่งออกแร่ของอินโดนีเซีย :
นัยต่ออุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

โดย นายจรินทร์ ชลไพศาล (jarin@dpm.go.th)

กระแสการค้าเสรีที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ภาคีนำเข้าของแต่ละประเทศมีแนวโน้มลดลง แต่ขณะเดียวกันหลายประเทศหันไปใช้มาตรการกีดกันทางการค้าในรูปแบบอื่นเพิ่มมากขึ้น เช่น การกำหนดมาตรฐานสินค้า การติดฉลากสินค้า มาตรการปกป้องคุ้มครองแรงงาน และสิทธิมนุษยชน มาตรการลดภาวะโลกร้อน เป็นต้น

สำหรับมาตรการกีดกันทางการค้าที่พบมากในการค้าสินค้าแร่ คือ มาตรการจำกัดการส่งออกซึ่งสามารถแบ่งออกหลายประเภท ได้แก่ การห้ามส่งออก การเก็บภาษีส่งออก การกำหนดโควตาส่งออก การกำหนดให้มีใบอนุญาตส่งออก เป็นต้น

มุมมองทางเศรษฐศาสตร์ฉบับนี้จะกล่าวถึงมาตรการจำกัดการส่งออกสินค้าแร่ของอินโดนีเซียซึ่งกำลังเป็นที่สนใจในวงการการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบันรวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบจากมาตรการดังกล่าว ตลอดจนนำเสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทยต่อประเด็นดังกล่าว

มาตรการจำกัดการส่งออกแร่ของอินโดนีเซีย

ในปัจจุบันประเทศอินโดนีเซียออกกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวกับการเพิ่มมูลค่าแร่ดิบภายในประเทศ ตลอดจนมาตรการจำกัดการส่งออกแร่ดิบไปยังต่างประเทศหลายฉบับ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. Law on Mineral and Coal Mining ๔/๒๐๐๙

วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๒ อินโดนีเซียได้ออกกฎหมายการทำเหมืองแร่และถ่านหินฉบับที่ ๔ โดยมาตราที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มมูลค่าแร่ภายในประเทศ ดังนี้

- มาตรา ๑๐๒ กำหนดให้ผู้ถือใบอนุญาตประกอบกิจการเหมืองแร่และผู้ถือใบอนุญาตประกอบกิจการเหมืองแร่ชนิดพิเศษจะต้องเพิ่มมูลค่าให้แก่ทรัพยากรแร่และ/หรือถ่านหินที่ผลิตได้ ผ่านกระบวนการแต่งแร่ การถลุงหรือทำให้บริสุทธิ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์แร่และถ่านหินอย่างคุ้มค่า

- มาตรา ๑๐๓
(๑) กำหนดให้ผู้ถือใบอนุญาตประกอบกิจการเหมืองแร่และผู้ถือใบอนุญาตประกอบกิจการเหมืองแร่ชนิดพิเศษจะต้องดำเนินการกระบวนการเพิ่มมูลค่าผ่านการแต่ง การถลุง หรือทำให้บริสุทธิ์ ภายในประเทศ

(๒) ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๐๓ (๑) ผู้ถือใบอนุญาตประกอบกิจการเหมืองแร่และผู้ถือใบอนุญาตประกอบกิจการเหมืองแร่ชนิดพิเศษ อาจแต่ง ถลุง หรือทำให้บริสุทธิ์ โดยใช้แร่จากผู้ถือใบอนุญาตประกอบกิจการเหมืองแร่และผู้ถือใบอนุญาตประกอบกิจการเหมืองแร่ชนิดพิเศษอื่นๆ

(๓) ภาครัฐสามารถออกกฎระเบียบหรือเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มมูลค่าแร่ตามมาตรา ๑๐๒ และ ๑๐๓ (๒) ให้มีผลบังคับใช้ได้

- มาตรา ๑๗๐ กำหนดให้ผู้ถือใบอนุญาตแบบ Contract of work และ Coal contract of work ซึ่งมีผลก่อนกฎหมายฉบับนี้บังคับใช้จะต้องดำเนินการเพิ่มมูลค่าแร่ตามมาตรา ๑๐๓ (๑) ภายใน ๕ ปีนับตั้งแต่กฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้

๒. Minister of Energy and Mineral Resource (MEMR) Decree ๗/๒๐๑๒

ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ กระทรวงพลังงานและทรัพยากรแร่ของอินโดนีเซียได้ออกกฎระเบียบ เรื่อง การพัฒนาการเพิ่มมูลค่าแร่ผ่านการแต่งแร่และการถลุงแร่ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

- ผู้ถือใบอนุญาตการทำเหมืองแร่ทุกประเภท จะต้องดำเนินการตามแผนงานการเพิ่มมูลค่าแร่ภายในประเทศผ่านการแต่งแร่หรือการถลุงแร่ให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๕๗

- ในกรณีที่พิจารณาแล้วเห็นว่าดำเนินการเพิ่มมูลค่าแร่ด้วยตนเองไม่มีความคุ้มค่าทางพาณิชย์ผู้ถือใบอนุญาตสามารถดำเนินการร่วมกับผู้ถือใบอนุญาตรายอื่นได้ โดยผ่านความเห็นชอบของอธิบดีในนามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานและทรัพยากรแร่

- ห้ามมิให้มีการส่งออกแร่ดิบภายใน ๓ เดือนหลังจากกฎระเบียบฉบับนี้มีผลบังคับใช้

- การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบฉบับนี้มีบทลงโทษตั้งแต่การระงับการประกอบกิจการชั่วคราวไปจนถึงการเพิกถอนใบอนุญาต

๓. Minister of Trade (MOT) Regulation ๒๙/๒๐๑๒

ต่อมาในวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ กระทรวงการค้าของอินโดนีเซียได้ออกกฎระเบียบในการส่งออกแร่ดิบที่ยังไม่ผ่านกระบวนการเพิ่มมูลค่า โดยผู้ที่ต้องการส่งออกแร่ดิบจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

- ต้องลงทะเบียนเป็นผู้ส่งออกสินค้าแร่กับกระทรวงการคลังโดยอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ ซึ่งในการลงทะเบียนดังกล่าวจำเป็นต้องมีหนังสือรับรองจากอธิบดีกรมแร่และถ่านหิน และในการขอหนังสือรับรองจากอธิบดีกรมแร่และถ่านหินเพื่อลงทะเบียนเป็นผู้ส่งออกสินค้าแร่จะต้องมีเอกสารต่างๆ ได้แก่ “Clean and clear certificate” จาก MEMR และ “Integrity pact” หรือพันธสัญญาที่ผู้ถือใบอนุญาตจะต้องเซ็นสัญญากับรัฐบาลในการเพิ่มมูลค่าแร่โดยการสร้างโรงงานเป็นของตนเอง หรือหากมีการร่วมมือกับบริษัทอื่นจะต้องมีบันทึกความเข้าใจร่วมกันประกอบด้วย และต้องมีแผนการดำเนินงานในการก่อสร้างโรงงานแต่งแร่และ/หรือโรงถลุงแร่ เป็นต้น

- ต้องได้รับการอนุมัติการส่งออกสินค้าแร่จากอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ ซึ่งในการลงทะเบียนดังกล่าวจำเป็นต้องมีหนังสือรับรองจากอธิบดีกรมแร่และถ่านหิน และในการขอหนังสือรับรองจากอธิบดีกรมแร่และถ่านหินเพื่อลงทะเบียนเป็นผู้ส่งออกสินค้าแร่จะต้องมีเอกสารต่างๆ ได้แก่ หนังสือการได้รับอนุมัติการลงทะเบียนเป็นผู้ส่งออกสินค้าแร่ แผนการส่งออก ข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณสำรอง และการผลิตแร่ สัญญาซื้อขายแร่ การชำระค่าภาคหลวงแร่ในปีล่าสุด เป็นต้น

๔. Minister of Finance (MOF) Regulation ๗๕/๒๐๑๒

ล่าสุดในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ กระทรวงการคลังของอินโดนีเซียได้ออกกฎระเบียบเกี่ยวกับการเก็บภาษีส่งออกแร่ดิบที่ยังไม่ผ่านการเพิ่มมูลค่าร้อยละ ๒๐ ครอบคลุมแร่ ๓ กลุ่ม ๖๕ ชนิด ดังนี้

- แร่โลหะ ๒๑ ชนิด เช่น แร่เหล็ก แมงกานีส ทองแดง นิกเกิล โคบอลต์ อะลูมิเนียม ตะกั่ว สังกะสี โครเมียม โมลิบดีนัม อิลเมไนต์ ไททาเนียม เซอร์โคเนียม เงิน ทองคำ แพลทินัม พลวง เป็นต้น

- แร่โลหะ ๑๐ ชนิด เช่น ควอร์ต ควอร์ตไซต์ ดินขาว หินปูน เฟลด์สปาร์ เซอร์โคเนียมซิลิเกต เป็นต้น

- แร่กลุ่มหิน ๓๔ ชนิด เช่น หินอ่อน หินทราย เวย์รทีน เพอร์ไลต์ แกรนิต บะซอลต์ โอปอล โกลเมน โทแพส หยก เป็นต้น

บทวิเคราะห์

• ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

ในระยะสั้น คาดว่าภาคอุตสาหกรรมของไทยจะได้รับผลกระทบจากมาตรการจำกัดการส่งออกแร่ของอินโดนีเซียไม่มากนักเนื่องจากมาตรการจำกัดการส่งออกในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมถึงการส่งออกถ่านหินซึ่งเป็นแร่สำคัญที่ไทยนำเข้าจากอินโดนีเซียเป็นหลัก

ในระยะยาว จากกฎหมายและกฎระเบียบที่กล่าวมาข้างต้นทำให้หลายฝ่ายคาดว่าอินโดนีเซียจะเริ่มจำกัดการส่งออกถ่านหินในปี ๒๕๕๘ (ดู Law on Mineral and Coal Mining ๔/๒๐๐๙ มาตรา ๑๗๐) ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นจริงคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมของไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากถ่านหินเป็นแร่สำคัญที่ไทยนำเข้าจากอินโดนีเซียเป็นจำนวนมาก โดยในปี ๒๕๕๔ ไทยมีการนำเข้าถ่านหินทั้งหมด ๑๖.๒ ล้านตัน เป็นการนำเข้าจากอินโดนีเซียถึง ๑๒.๓ ล้านตัน หรือประมาณร้อยละ ๗๕.๗ ของปริมาณการนำเข้าถ่านหินทั้งหมดของไทย ทั้งนี้ ถ่านหินที่ไทยนำเข้าเป็นประเภทซับบิทูมินัส บิทูมินัส และแอนทราไซต์ ซึ่งให้ค่าความร้อนสูงกว่าและก่อให้เกิดมลภาวะน้อยกว่าเมื่อเทียบกับถ่านหินที่ผลิตได้ภายในประเทศซึ่งส่วนใหญ่คือถ่านหินลิกไนต์

ภาคอุตสาหกรรมที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการจำกัดการส่งออกถ่านหินของอินโดนีเซียสามารถแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่มใหญ่ กลุ่มแรกคือ อุตสาหกรรมที่ใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตโดยตรง ได้แก่ อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ซึ่งมีการใช้ถ่านหินประมาณร้อยละ ๕๐ ของถ่านหินที่ไทยนำเข้าทั้งหมด^๑ อุตสาหกรรมผลิตกระแสไฟฟ้าซึ่งมีสัดส่วนการใช้ประมาณร้อยละ ๓๕^๒ ที่เหลืออีกประมาณร้อยละ ๑๕ จะถูกใช้ในอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่ใช้พลังงานความร้อนผลิตไอน้ำในกระบวนการผลิต เช่น อุตสาหกรรมกระดาษ สิ่งทอ และอาหาร เป็นต้น^๓ อุตสาหกรรมต่างๆ เหล่านี้จะได้รับผลกระทบจากการที่ต้องซื้อถ่านหินนำเข้าในราคาที่สูงขึ้น และ/หรืออาจต้องปรับเปลี่ยนไปใช้เชื้อเพลิงประเภทอื่นซึ่งอาจมีต้นทุนในการผลิตสูงกว่าถ่านหิน^๔ สำหรับภาคอุตสาหกรรมที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบกลุ่มที่สองคือ อุตสาหกรรมปลายน้ำที่ใช้สินค้าที่ได้จากอุตสาหกรรมที่ใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงในการผลิต ซึ่งผลกระทบนี้เป็น

^๑ ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงหลักในกระบวนการผลิตปูนซีเมนต์ โดยคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ ๓๔ ของต้นทุนการผลิต รองลงมาคือ ค่าไฟฟ้าซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๒๘ http://www.siamcitycement.com/about/environmental/continuous_improvement.aspx?lang=th (เข้าถึงเมื่อ ๒๔ ก.ค. ๕๕)

^๒ ค่าเชื้อเพลิง (ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน น้ำมันเตา) คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๒ ของต้นทุนในการผลิตกระแสไฟฟ้า ซึ่งถ้าใช้เฉพาะถ่านหินเป็นเชื้อเพลิง ต้นทุนเชื้อเพลิง จะไม่ถึงร้อยละ ๖๐ ทำให้ประหยัดต้นทุนกว่าการใช้ก๊าซธรรมชาติหรือน้ำมัน หรือพลังงานทดแทนที่ไม่ใช่พลังงานน้ำ <http://hpea.anamai.moph.go.th/hia/cost.php> (เข้าถึงเมื่อ ๒๔ ก.ค. ๕๕)

^๓ <http://www.dpim.go.th/articles/article?catid=๑๒๗&articleid=๓๓๐๔> (เข้าถึงเมื่อ ๒๔ ก.ค. ๕๕)

^๔ โรงไฟฟ้าที่ใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงมีต้นทุนการผลิต ๒.๙๔ บาทต่อหน่วย ซึ่งต่ำกว่าโรงไฟฟ้าที่ใช้เชื้อเพลิงประเภทอื่นๆ ทุกชนิดยกเว้นเพียงโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ (<http://www.eppo.go.th/power/power๒๕๕๔.pdf> เข้าถึงเมื่อ ๒๔ ก.ค. ๕๕)

ผลกระทบสืบเนื่องทำให้อุตสาหกรรมเหล่านี้อาจต้องซื้อไฟฟ้า ปูนซีเมนต์ กระดาษ สิ่งทอ อาหาร ฯลฯ ในราคาสูงขึ้นด้วย

- มาตรการจำกัดการส่งออกแร่ของอินโดนีเซียกับกฎกติกาการค้าระหว่างประเทศ

มาตรการจำกัดการส่งออกแร่ของอินโดนีเซียอาจขัดต่อกฎระเบียบของ WTO และ ASEAN โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรา XI: (๑) ของข้อตกลง GATT ของ WTO (และมาตรา ๔๑ ของ ATIGA ของ ASEAN) ซึ่งห้ามมิให้จำกัดการส่งออกไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการผ่านการกำหนดโควตา การกำหนดใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออก หรือมาตรการอื่นๆ ที่เป็นการจำกัดการนำเข้าหรือส่งออกของประเทศคู่สัญญา และถึงแม้มาตรา XX (g) ของข้อตกลง GATT (และมาตรา ๘ (g) ของข้อตกลง ATIGA) ได้อนุญาตให้ประเทศสมาชิกจำกัดการส่งออกได้ในกรณีที่การจำกัดการส่งออกนั้นเป็นไปเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถใช้แล้วหมดไป (เช่น สิ้นค้าแร่) อย่างไรก็ตาม การใช้มาตรการดังกล่าวจะต้องดำเนินการจำกัดการผลิตหรือการบริโภคภายในประเทศควบคู่ไปด้วย

ก่อนหน้านี้ WTO ได้มีข้อพิพาทที่มีความคล้ายคลึงกับกรณีการจำกัดการส่งออกแร่ของอินโดนีเซีย โดยสหรัฐอเมริกาได้ฟ้องว่าจีนใช้มาตรการการจำกัดการส่งออกวัตถุดิบหลายชนิด ได้แก่ บ็อกไซต์ ถ่านโค้ก ฟลูออสปาร์ แมงกานีส แมงกานีส ซิลิคอน ฟอสฟอรัส เหล็ก และสังกะสี ในรูปของการเก็บภาษีส่งออก การกำหนดโควตาส่งออก การกำหนดราคาส่งออกขั้นต่ำ และการกำหนดเงื่อนไขในการออกใบอนุญาตส่งออก ซึ่งขัดต่อ Accession protocol ของจีน และขัดต่อกฎของ GATT มาตรา VIII X และ XI ซึ่งในวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท (WTO Panel) ได้ตัดสินสนับสนุนข้อกล่าวหาของผู้ฟ้องเกือบทั้งหมด โดยมีความเห็นว่ามาตรการเก็บภาษีส่งออกวัตถุดิบขัดต่อ Accession protocol ของจีน และวินิจฉัยว่ามาตรการกำหนดโควตาส่งออกขัดต่อกฎของ WTO ซึ่งจีนได้ยื่นอุทธรณ์คำวินิจฉัยดังกล่าว และในวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๕ องค์การพิชารณาการค้าระหว่างประเทศ WTO ได้ตัดสินยืนยันตามคำตัดสินของคณะกรรมการวินิจฉัยเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจีนได้ยอมรับและจะดำเนินการตามคำตัดสินภายในปี ๒๕๕๕

ล่าสุดในวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ออกมาเรียกร้องให้จีนยกเลิกการจำกัดการส่งออกสินค้าแร่หายาก (Rare earth) ทั้งสแตนและโมลิบดีนัม^๕ ซึ่งยังมีได้รวมอยู่ในคำฟ้องในข้อพิพาทที่

กล่าวมาข้างต้น ซึ่งหลายฝ่ายคาดการณ์ว่ามีความเป็นไปได้ที่คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทของ WTO จะตัดสินให้จีนแพ้อีกครั้งเนื่องจากมีความคล้ายคลึงกับข้อพิพาทก่อนหน้านี้ ดังนั้น คาดว่าการใช้มาตรการจำกัดการส่งออกแร่ของอินโดนีเซียจะขัดต่อกฎระเบียบของ WTO เช่นเดียวกัน

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๑. จากบทวิเคราะห์ข้างต้นจะเห็นว่าหากในระยะยาวอินโดนีเซียมีการจำกัดการส่งออกถ่านหินจริงจะส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทยค่อนข้างมาก ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในหลายด้าน เช่น

- ประสานงานและเจรจาเพื่อให้อินโดนีเซียยกเลิกมาตรการจำกัดการส่งออกแร่ ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยผ่านทางกรอบ WTO และ ASEAN

- ส่งเสริมให้มีการแสวงหาทรัพยากรแร่ถ่านหินจากประเทศอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศเพื่อนบ้านซึ่งมีพรมแดนติดกับไทย เช่น เมียนมาร์ และ สปป.ลาว เป็นต้น

๒. ศึกษาหาแนวทางที่ไม่ขัดต่อกฎกติกาการค้าระหว่างประเทศในการเพิ่มมูลค่าสินค้าแร่อย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแร่ที่มีอุปทานส่วนเกินจำนวนมาก เช่น แร่ ยิปซัม ทองคำ เป็นต้น เพื่อให้เกิดการนำแร่ดังกล่าวมาใช้เพิ่มมูลค่าในประเทศ และ/หรือ ทำให้ประเทศได้รับประโยชน์จากการประกอบกิจการเหมืองแร่ดังกล่าวมากขึ้น

๓. มาตรการจำกัดการส่งออกแร่ของอินโดนีเซียเป็นหนึ่งในมาตรการกีดกันทางการค้าสินค้าแร่ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ดังนั้น ประเทศไทยในฐานะผู้นำเข้าแร่สุทธิซึ่งต้องพึ่งพาแร่นำเข้าจากต่างประเทศจำเป็นต้องติดตามสถานการณ์มาตรการกีดกันทางการค้าและการลงทุนในรูปแบบต่างๆ ของทั้งจากประเทศ ASEAN และประเทศอื่นๆ เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบและหาแนวทางรับมือกับมาตรการดังกล่าว

อ้างอิง

Herbert Smith New Indonesian mineral export restrictions implemented: Government clarifies policy and tax on export of certain unprocessed minerals and issues regulation on export procedures. ๒๘ May ๒๐๑๒.

RHF Law Overview of Government Regulation no.๗ – ๒๐๑๒

WTO Dispute Settlement China – Measure Related to the Exportation of Various Raw Materials DS๓๙๔.

^๕ http://www.wto.org/english/news_e/news๑๒_e/Dsrffc_๑๓mar๑๒_e.htm (เข้าถึงเมื่อ ๒๔ ก.ค. ๕๕)

มุมมองทางทฤษฎี

Resource Curse

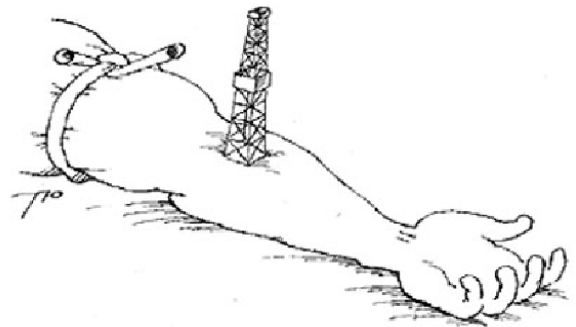
นายเจษฎาชัย ยุติธรรมสกุล (น้องเช็ค)
chadsadachal@dplm.go.th

สวัสดีครับท่านผู้อ่านที่เคารพ คอลัมน์มุมมองทางการตลาดในฉบับนี้ น้องเช็คขอรับใช้เรื่องเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติอยู่อย่างสมบูรณ์ แต่ขาดการจัดสรรที่ดี จึงทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ไม่ดีในระยะยาว โดยเราจะเรียกปรากฏการณ์ดังกล่าวว่า Resource Curse ซึ่งเหตุผลที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์ Resource Curse ขึ้นนั้นมีด้วยกันอยู่หลายสาเหตุ แต่ที่น้องเช็คจะยกขึ้นมาเป็นตัวอย่างจะเป็นเรื่องของ Dutch Disease ที่เกี่ยวข้องกับกลไกทางเศรษฐศาสตร์ทางด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา และอีกด้านคือพฤติกรรมทางด้านแรงจูงใจในการทำงานของมนุษย์ในประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติสูง

Dutch Disease เป็นแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ที่พยายามจะอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับประเทศเนเธอร์แลนด์ในช่วงทศวรรษที่ ๑๙๕๐s และ ๑๙๖๐s โดยในช่วงนั้นประเทศเนเธอร์แลนด์ค้นพบแหล่งก๊าซธรรมชาติในประเทศ และมีการขุดขึ้นมาขายให้แก่ประเทศอื่นๆ ทำให้มีเงินไหลเข้ามาในประเทศเป็นจำนวนมาก จนเกิดภาวะค่าเงินของเนเธอร์แลนด์แข็งค่าขึ้นตามลำดับ ซึ่งผลของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราที่แข็งค่าขึ้นมานั้น ส่งผลกระทบต่อภาคการค้าและการบริการอื่นๆ โดยเฉพาะภาคการส่งออกให้ตกต่ำลง เพราะค่าเงินที่แข็งค่าขึ้นนั้น จะทำให้สินค้าส่งออกเหล่านั้นมีราคาที่สูงขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ถ้าหากประเทศไทยเคยซื้อสินค้า A ในราคา ๑ กิลเดอร์เนเธอร์แลนด์ ในขณะที่อัตราแลกเปลี่ยนอยู่ที่ ๑ กิลเดอร์เนเธอร์แลนด์ต่อ ๓๐ บาท หมายความว่าไทยจะซื้อสินค้านั้นในราคา ๓๐ บาท แต่ต่อมาเมื่อค่าเงินเนเธอร์แลนด์แข็งค่าขึ้นเป็น ๑ กิลเดอร์เนเธอร์แลนด์ต่อ ๕๐ บาท หมายความว่าถ้าไทยจะซื้อสินค้านั้นอีก ไทยจะต้องจ่ายเงินถึง ๕๐ บาท เพื่อจะได้สินค้านั้นมา ๑ ชิ้นเท่าเดิม ซึ่งผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราที่แข็งค่าขึ้นนั้นในระยะยาวแล้ว จะทำให้อุตสาหกรรมต่างๆ เหล่านี้อ่อนแอลงเรื่อยๆ เพราะขายสินค้ายากขึ้น และ

สูญเสียความสามารถในการแข่งขันไปในที่สุด นอกจากนี้ยังส่งผลต่อการลงทุนด้วย เนื่องจากการลงทุนใดๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการอุตสาหกรรมชาติ จะไม่คุ้มค่ากับการลงทุน กล่าวโดยภาพรวมก็คือธุรกิจเล็กๆก็ค่อยๆล้มหายตายจากไป ส่วนธุรกิจใหม่ๆก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้

ส่วนอีกสาเหตุที่ทำให้เกิด Resource Curse เกิดจากแรงจูงใจในการทำงานที่น้อยลง เนื่องจากการที่ประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่มากมาย และเป็นที่ต้องการของโลก เช่น น้ำมัน ทองคำ เพชร เป็นต้น จะทำให้ประเทศเหล่านี้ร่ำรวยผิดปกติ (ให้ผู้อ่านลองนึกถึงคำว่า “สามล้อถูกหวย” ครับ) และเมื่อร่ำรวยขึ้นมาอย่างง่ายดาย เพียงแค่ขุดทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้นขึ้นมา แล้วย่นออกไปขายทันที ไม่จำเป็นที่จะต้องนำมาเพิ่มมูลค่าโดยผ่านอุตสาหกรรมอื่นๆ ในประเทศก่อน เพราะเพียงแค่นี้ก็ทำให้ประเทศเหล่านั้นได้เงินมาแล้ว ซึ่งการที่เกิดปรากฏการณ์เช่นนี้ จะทำให้แรงจูงใจในการทำงานของคนในประเทศลดน้อยลงไปเรื่อยๆ ไม่ต้องตื่นรนไปหาทางประกอบกิจการอื่นๆ หรือแม้กระทั่งไม่จำเป็นจะต้องเข้าไปลงมือขุดทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้นด้วยตัวเองด้วยซ้ำ เพราะเมื่อมีเงินแล้วก็สามารถให้แรงงานต่างชาติเข้ามาขุดเจาะก็ได้ และในท้ายที่สุดแล้วเมื่อทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้นหมดไป ประเทศเหล่านั้นก็จะกลับมาลงตามเดิม เพราะไม่มีอุตสาหกรรมอื่นๆรองรับอยู่เลย ตัวอย่างประเทศที่ประชาชนขาดแรงจูงใจในการทำงาน เช่น ซาอุดีอาระเบีย บรูไน เป็นต้น

ตัวอย่างประเทศที่เกิด Resource Curse ที่มาจากสาเหตุของ Dutch Disease

- Australia ในช่วงต้นศตวรรษที่ ๑๙ ประเทศออสเตรเลียตกอยู่ในภาวะ Dutch Disease จากแหล่งแร่ทองคำ (Australian gold rush) และในช่วงทศวรรษ ๒๐๐๐s ได้

ตกอยู่ในภาวะ Dutch Disease อีกครั้ง จากแหล่งแร่อื่นๆ ในประเทศ

- Azerbaijan ในช่วงปีทศวรรษ ๒๐๐๐s เมื่อได้แยกตัวเป็นประเทศ ก็ตกอยู่ในภาวะ Dutch Disease จากแหล่งน้ำมันภายในประเทศ

- Canada ตกอยู่ในภาวะ Dutch Disease จากแหล่งน้ำมันและทรายน้ำมันที่เป็นทรัพยากรที่ทำให้เกิดรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นจำนวนมาก

- Chile ในช่วงทศวรรษที่ ๒๐๐๐s ตกอยู่ในภาวะ Dutch Disease จากการค้าแร่ทองแดง (copper)

- Mexico ในช่วงทศวรรษที่ ๑๙๗๐s ตลอดจนช่วงแรกของ ๑๙๘๐s ตกอยู่ในภาวะ Dutch Disease จากแหล่งน้ำมันที่ค้นพบในช่วงนั้น

- Netherlands ในช่วงทศวรรษที่ ๑๙๖๐s ได้ตกอยู่ในภาวะ Dutch Disease จากแหล่งก๊าซธรรมชาติ

- Norway ในช่วงปีทศวรรษ ๑๙๗๐s ถึงช่วง ๑๙๙๐s ตกอยู่ในภาวะ Dutch Disease จากความรุ่งเรืองของธุรกิจน้ำมัน

- Russia เป็นอีกประเทศหนึ่งที่ได้ตกอยู่ในภาวะ Dutch Disease จากน้ำมันและก๊าซธรรมชาติที่มีอยู่ในประเทศ และยังมีแหล่งที่สำรวจเพิ่มขึ้นได้อีกมาก

- Nigeria และประเทศอื่นๆในทวีปแอฟริกาหลังยุคอาณานิคม ควรที่จะได้รับผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ เช่น น้ำมัน แต่จากการที่ประเทศเหล่านี้มีปริมาณสำรองจำนวนมาก กลับทำให้ประเทศเหล่านี้ตกอยู่ในภาวะ Resource Curse จากปัญหาด้านคอร์รัปชันในระบบราชการ ปัญหาด้านการเมืองที่ทำให้ประชาธิปไตยไม่ก้าวหน้า ปัญหาด้านชนชาติที่ขัดแย้งและมีการสู้รบรุนแรง จึงทำให้คนที่ได้ประโยชน์จากแหล่งทรัพยากรเป็นคนส่วนน้อย คนส่วนใหญ่ของประเทศยังยากจนอยู่ ประเทศเหล่านี้จึงไม่สามารถพัฒนาก้าวหน้าไปได้อย่างที่ควรเป็น

ทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น ไม่ได้บอกว่าการที่ประเทศใดที่มีทรัพยากรธรรมชาติมากมาย และเป็นที่ต้องการของตลาดโลกสูง จะเป็นผลร้ายแก่ประเทศนั้นๆ แต่สาเหตุที่ทำให้ประเทศเหล่านี้ติดอยู่ในกับดักของ Resource Curse เกิดจากการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่ดี ซึ่งไม่คำนึงถึงอนาคตระยะยาว ในทางกลับกันแม้ว่าบางประเทศที่ไม่มีทรัพยากรธรรมชาติเลย อีกทั้งสภาพทาง

ภูมิศาสตร์ยังไม่เอื้ออำนวยให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้ แต่ถ้าหากประเทศเหล่านั้น นำอุปสรรคต่างๆมาเป็นแรงผลักดัน ก็อาจจะเกิดอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้มากมายแก่ประเทศ เช่น ประเทศฟินแลนด์เป็นประเทศที่ประชากรอาศัยอยู่อย่างกระจายตัวมาก เนื่องจากเป็นภูมิประเทศแบบขั้วโลก ฟินแลนด์จึงไม่สามารถเดินสายโทรศัพท์ให้ทั่วถึงทั้งประเทศได้ เนื่องจากจะไม่คุ้มค่ากับการลงทุน อุปสรรคตรงนี้ได้กลายมาเป็นแรงผลักดันให้ฟินแลนด์พัฒนาการสื่อสารแบบไร้สายได้ดีกว่าประเทศอื่น เพราะมีความจำเป็น ในที่สุด ฟินแลนด์ก็กลายมาเป็นประเทศที่เป็นผู้นำทางด้าน การสื่อสารแบบไร้สายของโลกได้ เป็นเรื่องแปลกที่หลายประเทศก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมบางอย่างได้เพราะความไม่มีโมเด็ม อี.พอร์เตอร์ กล่าวไว้ว่า ประเทศหนึ่งๆ จะก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมใดๆ ในระดับโลกได้ ตลาดภายในประเทศของประเทศนั้นจะต้องมีการแข่งขันที่สูง และผู้บริโภคในประเทศก็ต้องมีความคาดหวังต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์นั้นๆ ในระดับที่สูงด้วย เพราะสิ่งเหล่านี้จะช่วยกระตุ้นให้บริษัทมีการพัฒนา และทำให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน ในเวลาที่บริษัทออกไปแข่งขันในตลาดโลก

อ้างอิง

http://en.wikipedia.org/wiki/Resource_curse#Dutch_disease

ประกอบ คูปริตัน(๒๐๐๘), โรคดักข โรคที่ประเทศไทยไม่ควรมี นรินทร์ โอฬารกิจอนันต์(๒๕๕๓), กบในน้ำอุ่น. หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๓ จรินทร์ ชลไพศาล(๒๕๕๐), ทำไมประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ไม่สามารถพัฒนาประเทศได้. กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

สารน่ารู้

มรกต : อัญมณีสีเขียว

โดย นางสามยวีร์ ปาลวงศ์

มรกต หรือ “Emerald” มาจากภาษากรีกว่า “Smaragdus” แปลว่า “หินสีเขียว” ซึ่งสีเขียวเป็นสีต้นกำเนิดของสิ่งมีชีวิต เป็นสีแห่งความอุดมสมบูรณ์ จึงเชื่อกันว่ามรกตจะนำมาซึ่งโชคลาภ ความร่ำรวย โดยคนอียิปต์รู้จักขุดมรกตจากเหมือง Sikait-Zabara ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับทะเลแดง มาใช้เป็นเครื่องประดับเมื่อประมาณ ๕,๕๐๐ ปีมาแล้ว และพระนาง Cleopatra ก็ทรงใช้มรกตเป็นเครื่องประดับ เพราะเชื่อว่า มรกตเป็นอัญมณีอมตะที่สามารถรักษาโรคท้องร่วง และทำให้คนที่สวมใส่มีจิตใจแจ่มใส ในสมัยโบราณกษัตริย์และราชินีของอินเดียทรงสวมมรกตสีเขียวมาไว้ในครอบครอง รวมทั้งจักรพรรดิแห่งอาณาจักร Ottoman ก็ทรงสนพระทัยในความงามของมรกตมากถึงกับนำมรกตเม็ดใหญ่ขนาดเท่ากำปั้นเด็กมาประดับที่มงกุฎของพระองค์ นอกจากนี้ชาวเปอร์เซียก็นับถือมรกตว่าเป็นอัญมณีศักดิ์สิทธิ์ โดยเชื่อว่า มรกตมีอำนาจปกป้องคุ้มครองผู้สวมใส่ให้พ้นจากสิ่งชั่วร้ายต่างๆ ช่วยรักษาโรคปัญญาอ่อน ช่วยรักษาสายตา และช่วยให้ผู้สวมใส่ล่วงรู้อนาคตได้

มรกตเป็นอัญมณีประจำเดือนพฤษภาคมและเป็นอัญมณีที่เทพธิดาวิโนส หรือเทพธิดาแห่งความรักโปรดปรานมาก เชื่อกันว่า มรกตมีพลังอำนาจ ทำให้คู่รักมีความซื่อสัตย์ต่อกัน เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความรักที่จริงใจเหมาะที่จะให้เป็นของขวัญวันแต่งงาน และครบรอบการแต่งงานปีที่ ๒๐ และ ปีที่ ๓๕ และมรกตยังเป็นส่วนหนึ่งในแก้วนพรัตน์ที่มีความหมายถึงดาวพุธ จึงเป็นอัญมณีมงคลสำหรับผู้ที่เกิด

ในวันพุธ แต่จะไม่เป็นมงคลกับผู้ที่เกิดในวันเสาร์ เพราะสีเขียวเป็นสีต้องห้ามวันเสาร์

การกำเนิด

มรกตมีลักษณะการเกิดที่แตกต่างกัน ลักษณะการเกิดของมรกตจะขึ้นอยู่กับภูมิประเทศต่างๆ เช่น มรกตของโคลัมเบียพบอยู่ในหินปูน หรือหินดินดานสีเข้ม และอาจพบผลึกมรกตปะปนร่วมกับแร่ไฟไรต์ แต่ส่วนใหญ่พบในหินแกรนิตและสายแร่เพกมาไทต์ นอกจากนี้ยังพบในหินแปรจำพวกไมกาซิสต์หรืออาจมีแร่ดีบุกปนอยู่ด้วย ส่วนกระบวนการเกิดมรกตมีลักษณะพิเศษเฉพาะ ซึ่งต้องอาศัยสภาพแวดล้อมทางธรณีวิทยา และทางธรณีเคมีที่เหมาะสม ซึ่งจะนำเอาธาตุโครเมียมและ/หรือ วาเนเดียมมาพบกับธาตุเบริลเลียม และมีเพียงไม่กี่แห่งในโลกที่เกิดสภาวะแวดล้อมดังกล่าว โดยทั่วไปหินต้นกำเนิดจะมีความสามารถในการทำให้เกิดการเคลื่อนที่หมุนเวียนของธาตุ และเมื่อถูกกระตุ้นด้วยกิจกรรมทางธรณีวิทยา เช่น การเคลื่อนที่ของเปลือกโลกส่งผลให้แผ่นเปลือกโลกเกิดการแตกหัก เกิดรอยเลื่อน เกิดการคดโค้ง โกงงอ เกิดการเคลื่อนที่ของของเหลวในระบบตามแนวรอยแตก ซึ่งจะนำพาธาตุต่างๆ ที่เหมาะสมในการเกิดมรกตจากหินต้นกำเนิดมาพบกัน ซึ่งมรกตสามารถเกิดการตกผลึกได้ในหลายลักษณะทั้งในหินซิสต์ หินไนส์ หรือในช่องว่างตามแนวรอยแตกและรอยเลื่อนต่างๆ ได้เช่นกัน

คุณสมบัติ

มรกตเป็นแร่ชนิดหนึ่งที่ถูกกันทั่วไปว่า Beryl ซึ่งสารประกอบชนิดนี้มีสูตรโครงสร้างทางเคมีเป็น $Be_3 Al_2 (SiO_3)_6$ มีองค์ประกอบเป็นเบริลเลียมและอะลูมิเนียม สีเขียวเกิดจากธาตุโครเมียมหรือวาเนเดียม หรือทั้งสองธาตุ บางแหล่งอาจเกิดจากธาตุเหล็ก มรกตมีลักษณะโปร่งแสงถึงโปร่งใส มีความวาวแบบแก้ว ความแข็ง ๗.๕ - ๘.๐ โมส แต่เปราะและแตกง่าย ความถ่วงจำเพาะ ๒.๖๘ - ๒.๗๘ ความหนาแน่นมากกว่าน้ำประมาณ ๒.๗ เท่า เป็นผลึกหกเหลี่ยมด้านเท่า และมักพบปนอยู่กับแร่อื่นๆ จึงทำให้มรกตที่พบในธรรมชาติไม่บริสุทธิ์มีริ้วรอยและสิ่งเจือปน แต่บางครั้งก็อาจพบมรกตที่บริสุทธิ์ได้เช่นกัน ซึ่งถ้าพบจริงสีเขียวจัดของมันจะทำให้มีค่ามากขึ้น มรกตเป็นอัญมณีในตระกูลเบริล เช่นเดียวกับบออะความารีน มีเฉดสีเขียว เขียวอมเหลือง เขียวอมฟ้า โดยทั่วไปคุณภาพของมรกตขึ้นอยู่กับสี หากมีสีเขียวทั่วทั้งเม็ดจัดว่ามีคุณภาพสูง ส่วนตำหนินั้นมรกตธรรมชาติทุกชิ้นจะต้องมีทั้งสิ้น ลักษณะเป็นเส้นริ้วสีขาว จุดสีดำ สีสนิม ฝ้าขาวขุ่นตามธรรมชาติ รอยริ้วคล้ายรากผักชี เรียกว่า Jardin หรือสวนแห่งมรกต

แหล่งมรกต

แหล่งมรกตที่สำคัญและโด่งดังไปทั่วโลก คือ มรกตจากโคลัมเบีย ซึ่งได้รับการยกย่องว่างามที่สุดในโลก มีราคาสูงกว่าแหล่งอื่นๆ และมักถูกกล่าวอ้างถึงบ่อยๆ โคลัมเบียมีเหมืองสำคัญๆ ที่ผลิตมรกตสีที่แตกต่างกันคือ เหมืองชิเวอร์ เป็นมรกตสีเขียวสดอมเหลือง และเหมืองมุโซเป็นมรกตสีเขียวอมฟ้าคล้ายสีน้ำทะเล นอกจากนี้ ยังมีเหมืองมรกตแถบเทือกเขาอูราลของรัสเซีย ซึ่งเป็นแหล่งมรกตที่ล้ำค่าด้วยเช่นกัน แหล่งมรกตที่สำคัญๆ ได้แก่

มรกตโคลัมเบีย มีสีเขียวสดค่อนข้างใส หรืออาจมีสีเหลืองเขียว หรือน้ำเงินเขียวปนเล็กน้อย จัดเป็นมรกตที่มีสีเขียวขจีสดใส และถือเป็นสีที่สวยงามที่สุด

มรกตรัสเซีย มีสีเขียวแต่ความสดน้อยกว่ามรกตโคลัมเบีย มีสีเหลืองปน และมีมลทินตำหนิมากกว่าเล็กน้อย

มรกตบราซิล สีเขียวอ่อนถึงเขียวเข้มปานกลาง มีตำหนิและมลทินเล็กน้อย

มรกตชานดาวานา เป็นมรกตคุณภาพดี สีเขียวสวยสด แต่มีตำหนิ และมีขนาดเล็ก

มรกตแทนซาเนีย มีสีเขียวแกมเหลือง อาจมีสีเขียวแกมน้ำเงิน บางครั้งมองดูคล้ายมรกตโคลัมเบีย

มรกตแซมเบีย มีสีเขียวสด เขียวแกมน้ำเงินจนถึงเขียวเข้มแกมม่วง แต่มีกพบเหลืองสีเทาปนเสมอ

นอกจากนี้ ยังพบแหล่งมรกตที่ซิมบับเว อินเดีย ปากีสถาน มาดากัสการ์ อัฟกานิสถาน และแคนาดา เป็นต้น

การผลิตมรกต

การผลิตมรกตจะใช้วิธีการเจียรไนเช่นเดียวกับการเจียรไนพลอย สำหรับรูปแบบที่นิยมเจียรไน คือ แบบสี่เหลี่ยมตัดมุมขั้นบันได (ระดับ) หรือที่เรียกโดยทั่วไปว่า เหลี่ยมมรกต หรืออาจมีแบบรูปไข่ รูปหยดน้ำ โค้งมนหลังเต่า แกะสลัก เป็นต้น โดยทั่วไปมีขั้นตอนการเจียรไน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การล้างและคัดเลือก ก่อนนำมรกตมาเจียรไนจะต้องล้างให้สะอาด แล้วดูว่ามี ตำหนิหรือไม่ ถ้ามีรอยแตกมากต้องตัดแบ่งออกเป็น หลายเม็ดตามรอยแตกแล้วนั้น

ขั้นตอนที่ ๒ การตั้งน้ำ เป็นการกำหนดว่าส่วนไหนจะเป็นด้านหน้า ส่วนไหนเป็นด้านล่าง การตั้งน้ำให้ได้สีตามต้องการ หลักการ คือต้องเอาสีเข้ม ไว้ด้านล่าง เพราะเวลา มองลงไปสีด้านล่างของก้อนจะส่องประกายขึ้นมา การตั้งน้ำ จึงเป็นการเพิ่มมูลค่ามรกตให้มีราคาสูงขึ้นด้วย

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดรูปร่าง เป็นการกำหนดรูปร่างว่า มรกตเม็ดนั้นมีรูปร่างอย่างไร ควรจะเจียรไนเป็นรูปอะไรที่ได้น้ำหนักและมีรูปทรงสวยงาม

ขั้นตอนที่ ๔ การแต่ง หลังจากตั้งน้ำเป็นรูปร่างตามที่ต้องการแล้ว ต้องนำมรกตติดไม้ทวนแต่งกับหินเพชร ซึ่งต้องดูว่ามรกตเม็ดนั้นมีรอยร้าวหรือไม่ ถ้ามีรอยร้าวควรใช้หินเพชรเบอร์ค่อนข้างละเอียดเพราะจะช่วยกลบรอยแตกแล้วได้

ขั้นตอนที่ ๕ การเจียรไนเหลี่ยม ส่วนมากเจียรไนด้านหน้าก่อน แล้วจึงเจียรไนด้านล่าง

ขั้นตอนที่ ๖ การดูแลความเรียบร้อย เมื่อเจียรไนเหลี่ยมทั้งสองด้านเสร็จแล้ว นำมาแช่ในน้ำกรดสักครู่ จากนั้นนำมาเช็ดและตรวจสอบความเรียบร้อย ก่อนนำไปประกอบกับตัวเรือนที่เป็นโลหะต่างๆ เพื่อทำเป็นเครื่องประดับต่อไป

มรกตมีการทำเลียนแบบด้วยการสังเคราะห์และปรับปรุงคุณภาพ (เช่น การอบน้ำมัน ซุปสี ชานสี เคลือบสี แซ่สารเคมี) ดังนั้น จึงควรตรวจสอบก่อนการซื้อเพราะจัดเป็นพลอยที่มีราคาสูงมาก บางครั้งแทบแยกไม่ออกด้วยตาเปล่า ต้องตรวจสอบในห้องปฏิบัติการที่น่าเชื่อถือ

การใช้ประโยชน์

มรกตนิยมนำมาทำเป็นเครื่องประดับประเภทสร้อยแหวน ต่างหู และเครื่องประดับตกแต่งต่างๆ เช่นเดียวกับพลอยชนิดอื่นๆ

การดูแลรักษา

มรกตเป็นอัญมณีที่มีตำหนิภายในค่อนข้างมาก จึงควรระมัดระวังในการสวมใส่ ต้องไม่ให้กระแทกกับของแข็ง โดยเด็ดขาดเพราะจะทำให้มรกตแตกได้ และควรหลีกเลี่ยงการใช้น้ำยาทำความสะอาด น้ำหอม และสเปรย์แต่งผม ในขณะที่สวมใส่มรกต ส่วนการทำความสะอาดควรใช้ผ้าชุบน้ำอุ่นและแปรงที่มีขนอ่อนนุ่ม แดมน้ำมันที่ผิวของมรกตทุกๆ สองสามปี เพื่อให้ไขมันซึมเข้าไปสมานร่องรอย และช่วยให้มรกตมีสีเขียวสวยงามยิ่งขึ้น

อ้างอิง

http://www.emeraldsocolombia.com/emeralds/rough/mining_rough.html

<http://www.gemsharmony.com/article?th>

<http://www.git.or.th/thai/know/birthstone/emerald>

http://www.ipst.ac.th/thaiversion/publications/in_sci/emerald.html

<http://www.oknation.net/blog/print.php?id=100318>

<http://www.oocities.org/huahengtung/ems.htm>

<http://www.petchchompoo.com/article->